

ELŐFIZETÉS

HELYFEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónap 2 korona.
VEHETŐ:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónap 2 k. 40 f.
HIRDETÉSEK:
 4-heteses petit sor-egyszer 20 fillér,
 minden következőt 16 fillér.
 Hívtár petit sor 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 387.

KIADÓHVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
 STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, április 17.

Mai számunk főbb közleményei:

- Az aradi vármegyei választások eredményei.
- Polgármesteri Iktató Bizottság ügyleti ügyében.
- A választási harcokról.
- A halászház titka.
- Kortársfogások.
- Függetlenségi terror.
- Tisza István Sopronban.
- Politikai közcsinák Aradon.
- Aktuális emberek.

A függetlenségi párt napja

Arad, április 16.

A politika vasárnapjai közül, melyek a képviselő-választásokig egymást váltják föl, a holnapi nap Aradon a függetlenségi párté. Barabás Béla, a párt képviselő-jelöltje, programbeszédének megtartása céljából holnap érkezik Aradra s pártja aszeretettel és lelkesedésnek jeleivel fogadja.

Könnyű megjövedölni, hogy ez az ünnep sima, zavartalan lefolyású lesz. S a mi módot, eszközt az ünnepelés zajos demonstrálására összeszednek: a zászlótáborból a szövetkezett cigánybandák muzsikájáig, az mind akadály és ellenhatás nélkül fog érvényesülni. De ez nem a fogadtatás rendezőinek, a függetlenségi pártnak érdeme. A minthogy nem a nemzeti munkapártnak hibája volt, hogy Tisza István gróf fogadtatását a fölbujtatott utcai elemek az éretlenség minden eszközével igyekeztek megrontani. Az a nap a függetlenségi párt türelmetlen, komolyság nélkül

való politikai modoráról tett bizonyosságot. Holnap a munkapárt politikai objektivitása, fejlett gondolkodása, polgártársi békeszeretete fog érvényesülni.

Minden párt, kisebb vagy nagyobb tömegekkel, lelkesedik a maga jelöltjeért, s kibontja a szeretet formáit, hogy azzal a maga hivatást buzdítsa, erősítse. Hogy az ünnepelésnek árnya, foltja ne legyen: az mindig az ellenpárttól, annak objektivitásától függ. A mint a nyári mulatságok sikerének sem a rendezők buzgalma a főtenyezője, hanem az, hogy a zápor meg ne zavarja: a politikai ünnepelés díszje is mindig azon mulik, hogy az ünnepelőknél kívül álló tényezők bele ne avatkozzanak.

S e részben az aradi nemzeti munkapárt a fogadtatás legteljesebb, legszebb sikerét biztosítja.

Mentől szebb lesz a holnapi fogadtatás, mennél harmonikusabb annak hangulata: annál inkább tanúságot tesz az aradi munkapárt érettségéről, politikai becsületéről. Az angol választások tanúi írják, hogy a tömegekben, amelyek a londoni lapok fényesítői előtt a választási esélyek hullámszerűségeit lesték, egymás mellett szorongtak a konzervatívok, meg a liberálisok. Egyik pillanatban az egyik, azután a másik hurrázott, anélkül, hogy e diadalkiáltással az ellenpártot illető gyűlölet kifejezése járt volna. S a legtüzesebb izgalomban is egymás

mellett állottak az ellenfelek, anélkül, hogy egyik a másiknak biztonságát, vagy nyugalma veszélyeztetette volna. Ez nemcsak az angol flegmának tudható be, hanem annak is, hogy a maguk nagy intelligenciájával türelmesek tudnak lenni a mások politikai sikereivel szemben.

Lesz azonban a holnapi ünnepelésnek egy érdekes, megfigyelni való mozzanata. Ez a szociáldemokraták kísérete s az a mód, ahogyan és aminek fejében a szociáldemokraták ezt a kíséretet adják. A szociáldemokraták odaadják az utcát a függetlenségi pártnak, — de cserébe megkövetelik, hogy az ő politikai elveiket fogadja el. Dirigálják a munkások a függetlenségi pártot; dirigálják pártvezére, Kossuth Ferenc ellen; kommandírozák olyan politikai cél felé, amely ellen négy éven át hadat viselt. Az aradi függetlenségi párt egyik utolsó felhívása is csak a felét tartalmazta annak a választójognak, amelyet a munkások követelnek. Most azonban a szocialisták mögöttük állnak s kergetik őket. A munkások nagyon jól tudják, hogy mit csinálnak; még arra is számítanak, hogy a függetlenségi párt a könnyen tett ígéretet meg fogja szegni, s akkor annál nagyobb fölényvel léphetnek föl a függetlenségi párt ellen. A függetlenségi párt azonban ezzel a helyi érdekű epizóddal is a maga megbízhatatlanságának, könnyű lelkiismeretének adja újra jelét; annak a

A művész ur.

Írta: Kamizsal Ferenc.

Este kelt föl, nyolckor. Ha valamelyes pénze volna, talán már délután ott ülne a kávéházban, mely — bármily unalmas — de mégis meleg, barátságos, világos. Egyelőre azonban a merész álmok még mindig álmok... és este nyolckor sokkal gazdaságosabb fölkelni, mert a naponta csalódó gyomrot, mely reggelre minden hitét és reményét veszti és így egészen cinikussá válik: este nyolckor be lehet csapni egy csésze haboskávával és négy vizes zsömlével.

Aztán átsietni az elegáns esti korzón. (Várjak, várjak, még én is sétálok itt valamikor köztetek és elmenőben hallani fogom, amint tisztelettel és csodálattal suttogjátok a nevet, itt megy a mester, itt megy a művész...) Most szemre huzni a széles karimájú kalapot, beburkolódzni a galléros köpenybe... és besurranni a rosszul világított, gyanús sikátoron. Leküzdeni az önérték tiltakozását, mert hiszen élni, szenvedni és tapasztalni kell...

Odabent éppen vacsoráznak a hölgyek és a vén szipirtyó felmosta a táncterem parkettjét.

— Művész ur, — nyelvel pofonraihletőleg a banya — rá ne lépjen a sáros cipőjével a pallóra, mert biz' Isten maga fogja felmosni.

Nem is felel neki. Mit törődik vele? De azért óvatosan ugrik egyik pokrócra a másikra, nehogy a boszorkány tovább kotyogjon. Szeré-

nyen oda megy a sarokba, a zongora mellé és rákönyököl. Zugó fejét a tenyerébe nyugtatva elgondolkozik örömtelen ifjúságán. És mint a sokat éhező emberek, igen kalandos rendszerű gondolatokban elmélkedik.

Szeretne egy tiszta inget. De a husz és tízféléresekből, amiket a tányérkára főhercegi mozdulattal részeg vendégek löknek, — nem telik, nem. Ennélfogva csak a gallérja meg a kezéje tiszta. A mellény magas és a széles művészcokorba kötött nyakkendő óvatosan rejtegeti az ing szennyes voltát. És fürödni! O, ha egyszer megfürödhethetne...

Most is, utközből — míg a kávéházból idáig jött — tán századszor megfogadta, hogy keresztülviszi merőben eredeti tervének megvalósítását. Miért ne? Talán csak nem fog megharagudni Weisz ur, a gazdag Weisz?

Ez az ember agglegény és disznókereskedő. Minden éjjelkor megérkezik, pezsgőt rendel. Ilyenkor a „Rózsabimbó és a méh” című kuplét kell zongorázni, szakadatlanul. És Weisz ur egymásután teszi a pezsgővel telt poharakat a zongorára.

— Ígyék, művész ur.

Weisz ur nem érti a tréfát és a művész urnak egy hajtásra, körömpróbáig kell kiinnia a poharat. Gyors egymásutánban vagy tizet is.

Igen, ma elébe áll és bizalmasan megmondja neki:

— Nézze, nagyságos uram. Rámpazarol összegében legalább egy palacknyi pezsgőt, holott én a pezsgőt nem szeretem. Egy palack

pezsgőért itten tíz forintot kell fizetnie... de én megelégszem egy forinttal. Adjon nekem egy forintot és mind a ketten jobban járunk. Szeretnék hajnalban, mikor hazamegyek, valami egyebet is enni, mint lágytojást pohárban, vagy a sarki kofánál kapható lóhúsból való virslit, igazságtalanul kis darab kenyérrel. És szeretnék, igen... higgye el Weisz ur... nagyon szeretnék mosatni, kimosatni két ingemet és egyetlen alsónadrágomat... Adjon nekem a pezsgő helyett egy forintot, vagy ha sokallja, egy koronát és én kezetsókolok a nagyságos urnak...

Ilyenféléképp gondolta el ezt a jelenetet... de máris érezte, hogy ma nem fog rendelkezni a kellő lelki diszpozícióval. Csak egyszer jól-lakhatnék, hogy egy kis ereje volna: bizonyára a szükséges bátorság nem maradna el. Halvány és téveteget alakulatu reményeit, e ki nem dolgozott álmokat, más részben az újságírókra és a velük egy kompániában megjelenő művészekre is alapította. Ezek rendesen hajnali háromkor jöttek, semmit sem rendelték, de folyton vicceltek, akár volt okuk, akár nem. Tisztelettel és reménykedve fürkészte arcukat, melyeknek panaszolhatná el helyzetét...

— Igen... meg kellene mondanom... Annak, a sovány, pápaszemes zenekritikusnak szölok... hogy hallgassa meg az operám ouvertürejét... Miért ne? Hiszen velük egy vér vagyok; művészlélek vagyok, mint ők. És ők nem sejtik, hogy én, kárhözott lélek ebben a pokolban... a testvérük vagyok...

politikának, a mely a pillanatnyi siker kedvéért kész minden ígéretre, hajlandó minden szövetségre, — annak előre eltökélt szándékával, hogy az ígéretet nem kell okvetlen beváltani és hogy az alkalmi barátokat a faképnél lehet hagyni.

De ebben alighanem ők maradnak alul. Olyasformán festez a helyzet, mintha a szociáldemokrata párt, az erős, hatalmas ember a nyakába vette volna a beteg, ványadt függetlenségi pártot. A függetlenségi pártnak jól esik ez a kényelem, — de az erős ember nem arra viszi a nyakán ülőt, a merre ez szeretné, hanem oda, a hova neki, a szociáldemokratának, tetszik. A függetlenségi ember talán arra gondol: „majd leugrom, ha nem tetszik.“ Az is lehet, — csak akkor baja ne essék az épségének.

S ha előre tudna látni a függetlenségi párt — a mint hogy sohase tudott, — kevesebb öröme lenne ebben az ünneplő menetben, a mely az ellenpártnak szolgáltat elégtételt és a maga önállóságának hiányáról tesz bizonyosságot.

Megcáfolják a tömeges nyugdíjazást. A közös hadügyminiszter így nyilatkozott a hadsereg körében szárnyrakelt nyugdíjazási hírekről: Az a hír, mintha nyugdíjazások készülének tömeges számban, merőben tendenciózus és alaptalan. Elvégre folyton mutatkozik a szüksége annak, hogy öreg, rokkant vagy betegség következtében munkaképtelen tiszteket nyugdíjazunk, amint azt a természetes viszonyok követelik, de „a hadsereg megfiatalítása“ tej sen ostoba jelszó. A hadsereget nem lehet és nem szabad megfiatalítani, csak arra kell vigyázni, hogy el ne vénhedjen.

Az általános választói jog mellett. Budapestén a legközelebbi napokban országos egyesület fog alakulni az általános, egyenlő és titkos választói jog lehető leghatósabb propagálására. Az erre vonatkozó előzetes tanácskozásokat Bánffy Dező báró vezeti, akinél tegnap is volt bizalmas megbeszélés. Az egyesületnek az a célja, hogy tagjai a választásoknál csak olyan jelölteket támogassanak, akik az általános, egyenlő és titkos választói jog-mellett foglalnak állást.

Es olykor, midőn az újságírók, meg a kritikusok, a zeneszerzők megtelepedtek a piszkos diványokon... a szegény fiú félve, esdve ejtette sovány kezét a sárgafoku klaviatúrára. Operájának nyitányát kezdte játszani bátortalanul; de amikor a nagy szerelmi keringő érzékiesen szárnyaló krescsendjéhez jutott... minden érzését, szenvedéseit teljes ifjúságának reménytelen vágyait átvitte az ócska hangszer zörgő érchurjaiba... Várta, igen... óh mily mohón várta, hogy a pápaszemes zenekritikus fölnezzel és megkérdi: „Ezt a valcert még nem hallottam, melyik operában, vagy operettben fordul elő?“ De azok oda sem hederítettek. Az epedő melódiák hatástalanul és a meg nem értés fájdalmában szárnyukszegetten hulltak vissza a befejező-akkordok közömbös sükettségébe.

...Este fél tíz. Néhány kereskedőseged, kiknek jókor kell kelniök, beérkezik és ezek az orfeum-kuplékat kedvelik. Összesen tizenöt krajcárt hajítottak a pléhtányérba és köztük az, akinek lakkeipője van és arany órája, elméskedni is próbált:

No, művész ur, mikor lesz a premier? A budapesti, vagy talán a bécsi operában méltóztatik először előadni?

A többiek nevettek...

Es ez a szegény fiú nem vághatja őket pofon. Egyszer nagyon berugott a Weisz ur pezsgőjétől, amire még knikebájut is ivott, sokat — de csak azért, mert tojás sárgája lebeg a likőr felszínén és így inkább a táplál-

Az aradi villamos

vásut előkészületei.

A közuti-társaság beadványa a városhoz. — Háromféle közlekedést terveznek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 16.

A lóvasut villamosítása jelentős fordulat elé került. A közuti vasut részvénytársaság ma megküldötte a városnak a szerződés-tervezetet, melyet a villamosítás kérdését intéző bizottság legközelebb tárgyalni fog. Varjassy Lajos polgármester kinyomatja a 46 pontból álló elaboratumot és megküldi a tagoknak tanulmányozás céljából.

A tervezeten kívül azonban még egy rendkívül érdekes beadvánnyal fordult a társaság a városhoz.

Az autobuszok átvétele, mint azt megírtuk, egyik feltétele annak, hogy a város megadja az engedélyt a villamosításra.

A bizottság üléséből kérdést intézett a társasághoz, mily feltételek mellett volna hajlandó átvenni a gépkocsikat. Azt felelte, hogy részvényekkel fizetné ki azokat. A bizottság ezt nem fogadta el. Szóbeli tárgyalások indultak meg és a társaság végül úgy nyilatkozott, hogy a gépkocsik megváltási árát készpénzben hajlandó a város pénztárába befizetni.

Ennek most kifejezést ad említett beadványában, de a készpénz mellett történendő átvételt igen érdekes feltétellel köti. Az Arad-Ujrad közti közlekedést nem villamos kocsikkal akarja lebonyolítani, hanem a már Arad-Temeshidegkut között megszerzett előmunkálati engedély alapján kiépít egy helyi érdekű vasutat, melynek jelentőségét a társaság beadványában megmagyarázza.

Ilyen módon a város háromféle közlekedési eszközzel rendelkezne, ha a koncessió lejártával megváltja a társaság üzemelt és így Arad első helyet foglalna el az összes vidéki városok között, a közuti forgalom lebonyolítása terén.

A szerződési tervezet, mely husz, de esetleg hatvan esztendőre alakítja ki az aradi közuti közlekedést, a hónapok óta folyó szó- és írásbeli tárgyalások eredménye. A huszonnégy gépirásos oldalra terjedő hatalmas munka min-

den sora érdekes, de helyünk nem engedi meg szövezerinti közlését.

Az első fejezet felsorolja mindama utvonalakait, melyeken a város kizárólagossági jogot ad a társaságnak közuti vasut építésére és üzemben tartására.

A villamos utiránya.

Az alakítandó, illetve építendő közuti vasut vonalai a következők:

— A Gáj-Gizella téren levő városi alkaptányi épülettől kiindulva a Neuman-féle szeszgyár előtt a Pécskai-uton, a magyar kir. államvasutak indóházáig vezetendő vonal. A m. kir. államvasutak indóházától a társaság jelenlegi üzemudvarán át a Miksa-utcon, Béla-téren, József főherceg-utcon, Andrassy-téren, Atzél Péter-utcon, Vörösmarthy-utcon, Szabadság téren és Asztalos Sándor-utcon át a Boczkó-utca nyílásáig vezetendő vonal. — A Boczkó utca nyílásától a Maros-folyó védőtöltése mentén a szalmaanyaggyárig vezetendő vonal. — Az első vonalból kiágazólag a forgalmi telepre vezetendő vonal. — Ezenkívül a város díjtalanul átenged a társaságnak áramfejlesztő és forgalmi telep részére egy később meghatározandó területet.

Építési határidő.

A társaság köteles a fent elősorolt vonalakat a kereskedelemügyi miniszter általa részletes építési engedély kézbesítésétől számított 3 hónap alatt megkezdeni és a megkezdéstől számított 12 hónap alatt kiépíteni és a vonalakat és minden tartozékukat üzemképes állapotba helyezve, felülvizsgálatra készen előállítani. — A személyforgalmat villamos hajtóerővel kell lebonyolítani, a teherforgalmat gőzerővel is lehet folytatni.

A villamos áram vezetésére szolgáló vezeték föld felett helyezhető el.

Kocsik szaporítása.

A város a személykocsik 25 százalékkal való szaporítását követelheti, ha az összes ülő és állóhelyeknek legalább 70 százaléka egy egész éven át átlagában el van foglalva. A mennyiben ezen kikötésre vonatkozólag a város és társaság között nézeteltérés merülne fel, végérvényesen a kereskedelemügyi miniszter dönt.

Szállítási díjak.

A személyszállítás díjtételei az említett utvonalakra akként állapíttatnak meg, hogy egy-egy vonalszakasz maximális díjtétele 10 fillér lesz a egy menetért a város területén, bármely utirány végéig terjedjen is az, 20 fillérnél magasabb díj nem szedhető. Tíz éven alóli gyermekek a rendes díj felét fizetik, 4 éven alóli, ötben tartott gyermekek után külön díj nem jár. A személykocsikon csak egy osz-

kozás céljából — és a kereskedősegedek is itt voltak... akkor a részeg ember szincerizálásával, a közlekenység beteges pillanataiban elárulta merész álmait, feltárta szívét és lelkét...

Azóta hívják művész urnak. Ugy hívja a gazda, a lányok, a padlósuroló vénasszony, a kapus... és a vendégek is.

— Hogy méltóztatik, művész ur?

— Tessék egy picula tantiém, művész ur.

— Játsszék valami klesszikusat, művész ur. Talán azt, hogy „Csicsónénak három lánya“... művész ur!

— Ma színházban voltam. Egy új operettet adtak, a zenéje részben lopott, részben unalmas. Ne vegye rossz néven, de azt hiszem, maga írta a zenéjét, kedves művész ur.

— És így tartott ez éjszakáról-éjszakára. Hogyan birta ki? Oly igen bizott-e jövőjében, mikor a pokolbeli megaláztatásért királyi kárpótlásban lesz része, világhírű dicsőségben?

Hajnali négy óra tájon, amikor szürkülni kezd és a becsukott ablaktáblák résein kék vonalak jelentik a közelgő napot, becsukja a zongora fődélét és elindul... A kapus gunyosan köszönti:

— Jó éjszakát, művész ur. Haza? Már haza?

Haza! Hát van-e neki otthona? A kutyának szalmába vajt vacska valóságos főuri palota ahhoz a szennyos oduhoz képest, amelyben aludni szokott, penészes fal mellé sorjában rakott poloskás szalmazsákok egyiken. Vagy tizen laknak együtt. Nem ösmeri

nevéket. Az élet hajótöröttjei azok is... Csak akkor megy „haza“ — ha már majdnem lera-gadnak ólomnehéz szempillái... és amint sóhajtva és szegyenkezve beoson a büzös oduba, az a vágya, hogy rögtönösen elaludhassék. És alszik nehéz, fárasztó álmot, melyből estende fölébredve, úgy érzi magát, mint akit összevisza botoztak.

Még nem megy tehát aludni. Még nem álmos. Egy gyanus kávéházba tér, ahol a hólapátoló napszamosok, bérkocsisok és munkájuk után kétes szórakozást áhító pincérek lármáznak sörös és pálinkás poharakkal megrakott asztalok körül, — ahol cigányok osztoznak a tányérozott lóvén, adázul káromkodva, becsutellenül hazudozva és ahol igen gyanus alakok huszonegyest kártyáznak részeg balekokkal. Ót régen nem izgatja a söpredéknek ez a bábeli zürzavara. A legtávolabbi asztalhoz megy. A pincér már tudja a szokását. Hoz két tojást pohárban, sóskiflit és kenyeret, sőt paprikát, — továbbá tollat, tentát és levélpapírost.

— És ebben a förtelmes tanyában különös levelek íródnak.

— Édes jó anyácskám! Végtelenül sajnálom, hogy csak öt forintot küldhetek. Akár hiszi, akár nem, jelenleg nincs több. A magamfajta művészember kénytelen az összekötése miatt rengetegül költekezni. Csak tavaly csináltattam frakkot, most elhajithatom, mert frakkban új divatot találta ki. A jövő szerdán zongorázom a Hazslinszky grófék esté-

tály lesz. A vasutvonalak szakaszokra osztását a város és a társaság közös megállapodással fogják végezni. Egy-egy vonalszakasz nem lehet hosszabb 1 kilométernél. Pályaudvartól vagy pályaudvarig való menetdíj nem lehet kisebb, mint 20 fillér felnőtt személyenként.

A társaságállításra nézve legmagasabb szállítási díj a leghosszabb vonalra waggonrakományok után a magyar államvasuti díj-szabás szerint kezelési és mellékköltségeken és a kincstári adón kívül 100 kilogrammonként 20 fillér állapítatik meg. A fenti maximális díjtétel határain belül a társaság jogosítva lesz a szállítási díjakat az egyes felekkel közvetlenül megállapítani.

A város részesedése.

A társaság a közuti vasut bevételeiből a várost a következőképp részesíti: A villamos vasuti vonalak üzembe helyezéséről számítandó 5 üzlet-évből a város a vasutársaság üzleti bevételeiből nem részesedik a részesedése csak a hatodik üzlet-évtől kezdődik. Igazolvánnyal ellátott tényleges szolgáltatásban álló városi rendőrszolgálat, rendőrök, valamint tűz esetén tüzoltók a közuti villamos vasutat díjtalanul használják. A városi hatóság egyéb hivatalos közgei részére 20 szabad menetjegyet ad a társaság.

Mikor lesz a városé a vasut?

A szerződés első időtartamát a közuti vasuti villamos üzemének megnyitását követő naptári évtől számítandó 20 évben állapítják meg azzal a kikötéssel, hogy ezen 20 év lejártával a város jogosítva lesz a vasutat összes ingó és ingatlan tartozékaival együtt, kétévi előzetes felmondás mellett a társaságtól megváltani. Ha azonban a város legkésőbb a villamos üzem megnyitását követő évtől számítandó 18-ik év lejártá előtt a felmondást, vagyis a megváltás iránti elhatározását nem közölte a társasággal, akkor ennek a szerződésnek az időtartama automatikusan meghosszabbodik 10—10 évre, de legfeljebb a villamos üzem megnyitását követő évtől számított 60 évig olyképpen, hogy minden egyes 10 éves időszak végén — ugyancsak mindenkor 2 éves előzetes felmondás mellett — a város újból gyakorolhatja megváltási jogát az 50-ik év végéig. Vagyis, ha a város a 18-ik év végén a felmondást nem gyakorolta és a 20-ik év végén a közuti vasutat meg nem váltotta, úgy a megváltáshoz csak a 30-ik, 40-ik és 50-ik év végén lesz ismét joga, mindenkor 2 évi előzetes felmondás mellett.

A megváltási ár.

A szerződő felek közösen meg fogják állapítani a jelen szerződés 1. pontjában jelölt vasutvonalakból, az áramfejlesztő és forgalmi

telepből és a vasut egyéb tartozékaiból álló közuti vasut építési és üzemeltetési tőkájének számbavételével azt az összeget, amely a megváltási ár kiszámításának alapjául fog majd szolgálni. (Alapár.) Ez az alapár lesz a 20-ik év végén gyakorolható megváltás esetén a megváltási ár.

Ha a város megváltási jogával az 50 év lejártával sem élt, a szerződés még utolsó 10 évvel meghosszabbodik, ennek a 10 éves időszaknak, vagyis a villamos üzem megnyitásától számított 60 évnek elteltével pedig a társaságnak összes vasuti vonalai stb. az összes személy és teher szállítási forgalmi eszközökkel és egyéb menetfelszerelésekkel, a villanyteleppel és minden más, a várostól használatul kapott, de a város tulajdonát képező, a vasuti üzlet és üzem céljaira szolgáló ingatlanokkal, szóval a közuti vasuti vállalat a maga teljes egészében, tehermentesen és ingyen átmennék a város tulajdonába és birtokába.

A szerződés megszűnése.

A szerződés megszűnik, ha a társaság a vasuti üzem az összes vonalakon 3 hónapig jogellenesen szüneteltetné anélkül, hogy tovább folytatása iránt kellő biztosítékot nyújtana és ha a társaság az üzem szünetelését elfogadható okokkal nem igazolná, a város a szerződés megszüntetése végett az engedély megvonását hozhatja javaslatba a kereskedelemügyi miniszternél.

Helyi érdekű vasut. Az autobusok átvétele.

A közuti vasut igazgatósága ma még a következő beadványt intézte a városhoz:

A legutóbbi értekezleten szóba került a városi automobil-omnibuszok átvételének kérdése is és a tisztelt bizottság felhívott minket, hogy törzsrésztvények ellenében való átvétel helyett más megoldást keressünk. Ha a város közönsége az automobil-omnibuszokért a vétel-árat készpénzben kívánja, úgy nézetünk szerint az ily értelmű megoldást a közuti vasut terület-használati szerződése keretében megtalálni nem lehet, mert ha az automobil-omnibuszok a közuti vasut tartozékává válnak és a rájuk fordított tőke a közuti vasut alkatrészévé válik, ennek kényszerítőleg kifejezésre kelene jutnia a város részére kikötött megváltás és a város által fizetendő ár szabályozásánál. Ennek folytán kerestünk oly módot, mely szerint a város közönségétől az automobil-omnibuszokat mégis készpénzben átvehessük, anélkül, hogy ezt a tőkét a közuti vasut tőkéjébe bele kelljen számítani és ezért a következő tervet vettük fontolóra és arra már a közuti vasutra vonatkozó szerződés tervezetben is figyelemmel voltunk.

Aradi helyi érdekű vasut.

Tanulmány tárgyává tettük ugyanis egy Aradról az új Maros-hídon át Ujaradra és onnan tovább Temeshidegkutig vezetendőleg tervezett helyi érdekű vasut megépítését, amelyre már korábban megszereztük az előmunkálati engedélyt. Ha az automobil-omnibuszok ennek a helyi érdekű vasutnak az alimentálására hivatott egyes városi vonalak kiszolgálására használtatnának, úgy a helyi érdekű vasut finanszírozásának keretében megjelenne annak a lehetősége, hogy az automobil-omnibuszokra fordítandó befektetési tőkére a fedezetet megtalálhassuk anélkül, hogy az a közuti vasut megváltásánál számításba jönné. Ennek a vasutnak, amely csatlakoznék a közuti vasuthoz, a kiépítése különben elsőrangú városi érdeket is elégitene ki és felette fejlesztőleg hatna Arad város általános fejlődésére, mivel nemcsak Ujaraddal teremtené összeköttetést, hanem oly más községek forgalmát is terelné Arad városára, amelyek eddig a Temesvár—Lippa—Radnai vonal folytán Temesvár felé gravitáltak. Ennek a vasutnak kiépítésével tehát sokféle városi érdeket szolgálnánk azonkívül, hogy megadná a lehetőséget az automobil-omnibuszok átvétele kérdésének a megoldására is. Ha ugyanis ez a h. é. vasut megépül, készek vagyunk az automobil-omnibuszokat a város közönségétől készpénzben megvenni és azokat a város közönségének ingyen rendelkezésre bocsátani oly kikötéssel, hogy a város közönsége azokkal Arad város oly utvonalaiban rendezzen be omnibuszközlekedést, amelyeken villamos vasut egyelőre nem fog járni. Ezzel elérnénk az a cél, amely annak idején az automobilok beszerzésekor szintén szeme előtt lebegett a város közönségének, hogy t. i. azok a külvárosok, amelyek egyelőre nélkülözni kénytelenek a közuti vasuti közlekedést, szintén közelebb hozassanak a város szívéhez és gyors és kényelmes közlekedéshez jussanak. Csak azt kötnénk ki, hogy az automobil omnibusz sem azokon az utvonalakon vagy azokkal párhuzamos utirányokon ne közlekedjenek, amelyeken a villamos vasut fog járni, se ne kössenek össze oly forgalmi pontokat, amelyeket a villamos vasut fog összekötni és egyáltalában, hogy a villamos vasut ne versenyezhessek, hanem a villamos vasut forgalmát mintegy kiegészítve és vele átszállási forgalmat létesítve, mind-egyik a maga külön forgalmának a kielégítésére szorítkozzék, amivel mindkettő egyuttal a helyi érdekű vasut forgalmát is fogja közvetlenül vagy közvetve alimentálni. Az automobilomnibusz vállalatot a város közönsége tehát ezután is maga tartaná fenn, szolgálva

lyén; egy izgalomban élek, elküldik-e kellő időben Párisból az új frakkomat... Ez is kétszáz forintomban van.

Ugy-e furcsa levél? Aztán pedig ilyesmi:

— Majdnem meghasad a szívem, hogy az a gögös fölcseperedett familia megakadályozta, hogy Editnek továbbra is írha sam leveleimet. Ezek elfelejték, hogy a nagyapuk még az én nagyapámtól vette a nyulbört, ugy-e, édes mama? Amig szegény apám élt, addig még nem mertek kicsinyelni. Nem is értem, hogy olyan angyali teremtsenek, amilyen az én imádtott Editem, miként lehetnek ilyen közönséges szülei... Persze, a művészt nem tudják becsülni... Különb lányokat kaphatnék itt Pesten feleségül. Grófkisasszonyt is, gazdagabbat is. De én fűtyülök a pénzükre. Ha szerét ejtheti, drága jó anyám, titokban találkozni Edittel, mondja meg neki, hogy forrón szeretem és nem felejem el a bucsucsókot, melyet másfél év előtt, mikor művészi pályáért hazulról ideszakadtam, váltottunk a kastélyuk parkjában. Maradjon hü. Várjon. Eljövök és külön módba juttatom, mint amilyet álmodni képes... Azt hiszem fél év múlva Bécsben meglesz az operám premiérje...

Ezuttal különös izgatottság látszott a „művész ur” sápadt és tuberkulózist sejtető orcáján. A betűket mai leveleiben, sietve róttá:

— Bármily kellemesen lep meg Edit szüleinek meghívása, hogy játsszam a náluk rendezendő művész-estélyen, az ajánlatot már csak azért is visszautasítom, mert az én megsértett büszkeségemet ilyenféleképp kiengesztelni nem lehet. Rosszul tette anyám, hogy engem beajánlt a rendező bizottságnak. Nem megyek én a bérlőkhöz

muzsikálni. Mi vagyok én? Cigány? Verklis? Nagyon örültem annak a hírnek, melyet legutóbbi levelében tudat, édes mamám, hogy a jegyző ur, meg a tanító ur deputációban felfőnnek Pestre és hogy engem meg akarnak láogatni. Sajnos, éppen előtte való napon egy hétre Prágába kell utaznom egy cseh főnemes meghívása folytán vadászatra. Most meg vadászruhát kell csináltatnom, de még az inasomnak is. Mennyi pénzt főlemészt ez a nagyvilági életmód. Mondja meg a jegyző bácsiéknek édes jó anyám, hogy végtelen sajnálom, hogy éppen most nem találkozhatunk; pedig szerettem volna én is elkísérni őket a miniszterhez, meg az államtitkárhoz, akik te és barátaim... Sajnos, Prágában leszek. A levelelt, édes jó anyám, azért csak küldje a kávéházi címre, mint eddig, mert intézkedtem, hogy távollétemben érkező leveleimet utánam irányítsák. Editet csókoltatom... És köszönöm a szál virágot, melyet általad küldött ma vett leveledben. Mond meg, hogy a virágot a szívem fölött viselem.

Ez az egy igaz is volt, valóban. Mert amint levelét befejezte és borítékba tette... mellénye alól óvatosan elővett egy elszáradt kis rózsabimbót (az üvegházból való, maga Edit lépte) és csókjaival halmozta el — nem törődve a kávéház undok közönségével.

Harmadnapon megint — amint mindig — fáradtan és esüggeden ment robotja után. Fjéltáit kereskedő ifjaknak csárdást játszott a zongorán és éppen a kezében tartott tányérba hulló öt- és tízkrájáros alamizsnát fogadta szolgálai hajlongással, amidőn...

Igen, a jegyző ur, meg a tanító ur jöttek be. Rájuk nézett. A tányért kiejtette a kezéből és aztán, mint egy oszlop, végigzuhan a parketten.

— Mi az, művész ur! Keljen föl.

— Elgurultak a hatosai, művész ur!

A zsvaj, a trágár nevetgélés halálos csönddé fagyott. A pirosító alatt elfehéredett a ledérnők arca és bambán álltak körül a mozdulatlanul heverőt.

— Meghalt...

— Odébb! Vigyék ki az udvarra! Hol az udvaros? Ki kell vinni a vízcsap alá.

Ezt egy fővér ember mondta, akinek minden ujját briliánsok díszítették. Kint az udvaron tovább kiabált:

— Na, igaz-e, csak elájult. Sokat ivott a művész ur.

A sápadt fiu felnyitotta a szemét.

— Művész ur, nekem részeges disznókra nincs szükségem. Mehet.

Ment is magától, nem kellett küldeni.

A kapu bezárult mögötte. De egy fél perc múlva kinyílt. A portás nyitotta ki.

— Művész ur, a kabátja itt maradt. Hoppla kapja el, művész ur, mondta a durva fickó és utánahajította a foltozott tubákszinü lebernyegét.

De az összetört lélek, mely most zuhan le az ábrándok leomlott kártyavarából, ezt már nem hallotta. Ment, ment a mi emberünk a hideg éjszakában... esietve, csaknem futva a sötét utcákon... egész a Dunapartig. Aztán két krajcárt kotort elő a zsebéből, hogy a hidra léphessen. A hid közepéig haladt. Ott nekitámaszkodott a korlátnak, lenézett a feketén örvénylő vízbe és megeredtek könnyei...

vele a város fejlesztési érdekeit is. Mindezeknél fogva készek vagyunk, ha tervünk a város közönségénél tetszésre talál, a h. é. vasut létesítésére nézve esetleg — hogy a vasut megépítésének feltételeit minél gyorsabban megteremtjük, a h. é. vasut tervezett vonalának egyelőre részleges megépítésére nézve az eljárást haladéktalanul folyamatba tenni olyképen, hogy a kormányhatósági engedélyokiratokat a közúti vasútra és a helyi érdekű vasútra egyidejűleg kapjuk meg és a két vasut építését és üzembehelyezését egyidejűleg és egymással kapcsolatosan fogantossítsuk. Ehhez képest készek vagyunk, ha a tekintetes Tanács jelen előterjesztésünket helyesli, a helyi érdekű vasútra nézve is, annyiban, amennyiben városi területet és a város kezelésében levő állami hidat érinteni fogja, külön területhasználati szerződést készíteni és annak keretében az automobil-omnibuszok készpénzen való megvételét, a város rendelkezésére bocsátását és a közúti vasut és automobil-omnibusz vállalat egymásközi viszonyát a forgalom megosztása tekintetében is rendezni. Aradon, 1910. április hó 11-én. Kitűnő tisztelettel Aradi közúti vasút és téglagyár részvénytársaság. Urbán, s. k., Szirmai Öskár dr., s. k.

A választási harctérről.

A kormány hivatalos jelöltjei. — Wenckheim László gróf Kisjenőn. — Tüntetés Justh Gyula ellen.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 16

Most már teljes erejével megindult a választási harc; a kormány ma tette közzé a hivatalos jelöltek második sorozatát, amit követni fog a többi is. Érdekes, hogy Justh Gyulát, aki ma este Aradra érkezett, Békésen ma délután erősen megabucgolták.

A választási harcokról itt következik tudósításunk:

Wenckheim László gróf programbeszéde.

Wenckheim László gróf, a kisjenői kerület képviselőjelöltje ma délután tartotta meg programbeszédét a választó közönség nagy tetszése mellett. A gróf délután két órakor érkezett meg nagyszámu kíséretével Székudvarról Kisjenőre. A pályaudvaron óriási közönség várta a képviselőjelöltet, akit megérkezésekor éljenzéssel fogadtak.

Kirileszku Gyula királyi közjegyző, pártelnök üdvözölte Wenckheim grófot, aki meghatott szavakban mondott köszönetet a meleg fogadtatásért. Ezután megindult a 300 kocsisorból álló menet, melynek élén lovasbandérium haladt. Résztvettek a menetben a környékbeli községek küldöttségei, valamint Békés és Békéscsaba küldöttsége is, melyeknek tagjai külön motoros-vonattal érkeztek Kisjenőre.

Wenckheim gróf a Korona-szálló tágas udvarán tartotta meg programbeszédét, amelyben kifejtette, hogy mint pártunkivüli vállalat mandátumot. Az általános választói joggal foglalkozva, Wenckheim gróf kijelentette, hogy a választói jognak demokratikus alapon leendő kiterjesztését óhajtja, a magyarság szupremáciájának biztosítása és bizonyos műveltségi fok feltétele mellett. A nemzeti munkapárt intencióit helyesli, de csak akkor fog belépni a munkapártba, ha elég garanciát lát arra, hogy a párt programját, — melyre komolyan törekszik. — megtudja valósítani.

A közönség helyesléssel fogadta Wenckheim gróf fejtegetéseit és programbeszédét viharosan megéljelezte.

Amikor a békési és békéscsabai küldöttek különvonata megérkezett a pályaudvarra, az ott összegyűlt tömegből többen azt hitték, hogy

Wenckheim gróf érkezett meg és néhány abucugolás hallatszott. A programbeszéd lefolyása teljesen zavartalan volt.

A kormány hivatalos jelöltjei.

A nemzeti munkapárt hivatalos jelöltjeinek újabb sorozata a következő:

Nagybarom: Zichy János gróf közoktatásiügyi miniszter,

Nagymarton: Simon Elemér,

Bonyhád: Perczel Dezső,

Kölesd: Pankovanszky Imre,

Paks: Nicsergall Nándor,

Pincehely: Kammer Ernő,

Fakó: Jészenszky Andor.

Dárda: Kenedi Géza,

Mohács: Stajevich János,

Sásd: Mándi Sámuel,

Siklós: Berký Gyula dr.,

Palánta: Jakabffy Imre, gazdasági felügyelő,

Szombathely: Székely Ferenc, igazságügyminiszter,

Pápa: Antal Géza,

Egying: Szász Károly,

Nagyvázsony: Szabó János dr.,

Somlyóvárhely: Magyar Károly,

Ugod: Jákói Géza,

Zirc: Politzer Károly,

Sopron: Solymosi Ödön báró,

Kaposvár: Plósz Sándor,

Lengyeltóti: Kacsovich Mihály,

Szil: Bagyai Emil,

Tab: Szupich Dezső,

Körmend: Kozma Andor,

Muraszombat: Radó Lajos,

Rum: Morzsolicz István,

Sárvár: Széll Ödön.

Justh Gyula körútja — a csugokkal.

Justh Gyula ma délelőtt Békésre érkezett. Az állomáson a választó polgárok nevében Kecskeméthy Ferenc volt országgyűlési képviselő üdvözölte. Délután nagy népgyűlés volt, melyen Kecskeméthy Ferenc elmondotta programbeszédét. Kecskeméthy után Justh Gyula mondott nagy beszédet, melyben elítélőleg nyilatkozott Kossuthék és a munkapárt barátkozásáról.

Justhék bevonulása közben érdekes incidens történt. Az uttesten nagy számban állottak a főgimnáziumi tanulók, akik Justhot zajosan abucgolták. Justhot nagyon kellemetlenül érintette az incidens; mikor megmondották neki, hogy állítólag a tanárok birták rá a diákságot, kijelentette, hogy feljelentést tesz a tanárok ellen.

Egyéb jelölések.

Budapest VII. kerületi függetlenségi iparosok és kereskedők pártja, mely már a múlt héten csatlakozott az egységes függetlenségi és 48-as párthoz, vasárnap, e hó 17-én, d. e. fél 10 órakor a Rottenbiller-utcai Ceylon-kávéházban nagygyűlést tart, amelyen Lányi Mór képviselőjelölt is megjelenik.

A nagybányai kerületben a választók tartanak Földes Béla, a függetlenségi párt jelöltje mellett. Csaba Adorján, a szatmári főispán már járt a kerületben, hogy a munkapártot megalakítsa.

Krauszhaar Károly temesvári pénzügyi igazgató, az ujaradi munkapárt jelöltje Rólkó Kálmán pártelnök kíséretében bejárta az egész kerületet és mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel fogadták. Megválasztását bizonyosnak mondják, mert Krauszhaar nagyon népszerű a kerület polgárai körében.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Az aradi jogász-egylet e hó 21-én d. u. 5 órakor a kir. törvényszéki épület első emeletén levő 91. sz. teremben felolvasó- és vitatást tart. Tárgy: 1. Aradváros új lakbér-szabályrendelet tervezetének megvitatása.

KORTESFOGÁSOK.

Bebiztosított jelölt.

Furcsa állapotok furcsa eseteket vetnek a felszínre. Mult héten jelentettük a választási beszéd- és értelemgyár megalakulását, most egy jelölt biztosítási ügyről s ennek aktuális módzatairól számolhatunk be. Egyelőre csak egy ilyen történet jutott tudomásunkra, de ennek az egy esethez a csirája valószínűleg kiterjedélyesedik. „Képviselő, elöltek életbiztosítási intézete, m. sz.” Az eszme első szereplője Széll Ödön, a sárvári kormánypárti jelölt, a néppárti Huszár Károly riválisa. Széll a Dunabiztosító társaság első dunántúli tisztviselője. Valószínűleg ebben a minőségben jutott eszébe, hogy jelöltsége idejére százezer koronáig terjedő összegre bebiztosítsa életét. Széllnek most már nem lehet semmi baja a választás véres csatájában. Akár fejbetöréssel tisztelik meg, akár kezét-lábát fenyegeti a korteskedés, ő mégis megkapja a politikai érdemeinek jutalmát, vidám 100,000 koronácskát!

Vállalkozó uraim, még nincs késő! Siessenek és alapítsák meg a direkt e célt szolgáló *Assesuracien Gesellschaft*ot.

Kozma, Tisza és Herczeg.

Kozma Andor, a kiváló költő politikai strófáival hasznos szolgálatokat tett a gróf Tisza családnak. Zengő rithmusokat szerzett Tisza Lajos, Tisza Kálmán dicsőségére és mint *Az Ujság Koboza* hűséges sorokat írt krónikaiban Tisza István gróf politikájáról is. Tisza gróf meg is becsülte Tinódiját és fáradságos tettel is megmutatja, hogy nem hiába pengett Kobo-nak lantja. Most, mikor Kozma Andor fellépett Körmenden jelöltnek, leantozott a kegyelmes ur és az ő sokat jelentő barátságával hódított Kozmának voksokat.

Mikor aztán visszatért Tisza gróf Budapestre az első epés kérdés, amely a Nemzeti Munkapártkörben fogadta, így szólott:

— Kegyelmes Uram, miért nem segíti a pécskai jelöltet, hisz Herczeg Ferenc is politikai fegyvertársa kegyelmes urnak.

Tisza István gróf mosolygot és ezt felelte:

— Pécskára majd leküldjük a Gyurkovics leányokat: azok jobban tudnak izgatni, mint az én csekélységem.

Az öszvér a kortéziában.

Emberi életeket kicsiny vonások jellemeznek legjobban. Így van a politikában is! Nem a parlamenti börtölések, nem az elegáns szónoklatok jellemzik az országállapotokat, hanem a kongó hordók tejeéről elkurjantott kortesbeszédok. Hallgassuk meg, hogyan disztigvál az alföldi tanyás a régi és új rendszer között:

— Édes Atyámfiak, elmondom néktek az én megboldogult öszvéremnek történetét. (Az Isten nyugosztalja!) . . . Felpakoltam a dinnyéket a talicskára és azt mondtam az öszvéremnek: Jancsi te! most bemegyünk a vásárra, eladjuk a dinnyét, a pénzt a takaréka tesszük . . . ami megmarad, azt majd megesszük: én a belit, te a héját . . .

De a bitang öszvér azt felelte:

— Nem eszem én héját! Nekem az kell, ami kigyelmednek! Bél kell nekem is . . .

Aztán mérges lettem, ráordítottam a Jancsira:

— Nem oda Buda! A nagyapád is a héját ette, te is megrághatod!

De mit mondott a gaz öszvér, édes Atyámfiak? Azt mondta, hogy:

— A nagyapám számár volt, illett hozzá a héja . . . de én már öszvér vagyok!

A tanyás aztán elmondta az atyafiaknak, hogy ők már nem szamarak, hanem öszvérek, tehát nem héja, hanem bele dukál az alföldi embernek. Szóval az osztogató honatyáknak csak azt kell eldönteni: „öszvér-e, számár-e?” . . .

A HÁLÓSZOBA TITKA.

Egy uricsalád drámája. — Fordulat a drauci öngyilkosság ügyében. — Vikol Vilmos levelei. — Beszélgetés Wolf Bélánéval. — Az Aradi Közlöny nyomozása.

— Kiküldött munkatársunktól. —

Arad, április 16

A falubeli fiatal, Beniczkyne regényeket olvasó, szentimentális, de csinos keresztény földbirtokos megszerette gazdag zsidó jó barátja ifju hitvesét és ebből véres dráma keletkezett. A szerelmesek elhatározták, hogy együtt halnak meg. A férfit meg is ölte revolverének golyója, de az asszony életben marad. Ez a drauci Vikol és Wolf-családok közös drámája. Ugy történt, ahogyan az érzélgős regényekben olvasható: a hős meghal, mert vallási, vagy anyagi okok miatt nem teheti hitvesévé a szerelmest. A francia vígjátékokban ma ez másképpen folyik le. Azonban Vikol Vilmost nem szabad vígjátéki szereplőhöz hasonlítani. Ez az okos, becsületes fiu nem akarta megcsalni a jó barátját, hanem inkább meghalt abban a tudatban, hogy szerelmese is vele megy. Ámde elsiette a dolgot és csak önmagát küldte oda, ahova már oly régen vágyott: a pihenés birodalmába.

A drauci drámáról szóló első jelentések oly homályosak, oly titokzatosak voltak, hogy az izgalmas eset részleteinek kinyomozására az Aradi Közlöny kiküldte egyik munkatársát az esemény helyére. Megszereztük az öngyilkos ifju leveleit, amelyekből kitűnik, hogy Wolfné iránt érzett szerelme ideális maradt mindvégig. Ez azonban nem elég bizonyíték ahhoz, hogy a férj továbbra is magánál tartsa hitvesét. A beteg Wolfné napokkal ezelőtt szüleihez Muszkára szállították és ott várja be a megindítandó válópör végét. Majd a bíróság fogja kimondani: az asszony jogot formálhat-e továbbra is arra, hogy felesége lehessen Wolf Bélának? Ő azt mondja: nem követett el olyasmit, ami okul szolgálhatna a válópörre és nyugodtan várja a következményeket.

Az Aradi Közlöny nyomozásának eredményéről s kiküldött munkatársunk utjáról ez a részletes tudósításunk szól:

A szomorú családnál.

— Vikol Vilmos levele az anyjához. —

A hegyek közé ékelt kis Drauc község szélén, a szőlők mellett van özvegy Vikolné háza, s a közelben terül el a szőlőbirtoka. Az ősz urinő két fiával lakott, mióta férje 1903-ban meghalt. Az idősebb fiu, a szerencsétlen véget ért Vilmos 29 éves volt, az öccse, Gyula pedig most 26 esztendő. Ketten vezették a birtokukat, s az édesanyjukkal zavartalan harmóniában éltek.

A még nemrég egyszerű csöndes házban most felbomlott a rend. Az ismerősök egyre jönnek és vigasztalják a szomorú özvegy öreg asszonyt, akinek a legelső szóra záporként hullanak a könnyei. Alig, hogy az elhalt fiáról beszéltem, zokogásba fult a hangja:

— Kérem, azt hittem, nem heverem ki ezt a csapást. Ki gondolt volna ilyesmit az én

jó, okos, kedves fiamról és arról a nőről. Soha nem vettük észre, hogy szeretik egymást. Nekem, az édes anyjának se mondott semmit arról az asszonyról.

Itt aztán keservesen panaszkodott a szegény asszony, aki természetesen a boldogtalan Wolf Bélánét okolja a családi szerencsétlenségért. De hát ki venné zokon egy anyától, ha szeretett fia elvesztéséért valakit felelőssé is tesz... Az anyai szív vádoló panasza nem haragot, de szánalmat kelt talán még annál is, akit fájdalomában megátkoz...

Vikol Gyula, Vilmosnak az öccse már nyugodtabb az anyjánál. Leküldi fájdalmát és csöndesen felel a tudakozódásra.

— Szegény bátyám ugylátszik már kedden, e hónap 5-én este végre akarta hajtani tettét. Ezt különben Wolf Béláné is megvallotta, azonban akkor nem jutottak megfelelő alkalomhoz és így másnapra, hatodikára, szerdára maradt a végzetes cselekedet. Kedden este ugyanis Wolféknál voltunk mindnyájan és vidáman elszórakoztunk. Akkor nem tudtak a társaságból feltűnés nélkül elszabadulni, ezért halasztották másnapra a dolgot. Ezt különben már napokkal ezelőtt megbeszélhették. Vasárnap Wolfné azt mondta az urának, hogy hazamegy Muszkára az anyjához és csak kedden jön vissza. Ugyanakkor a bátyám bement Aradra, azt mondta az orvoshoz megy, mert gyomorbajos volt évek óta. Utólag tudtam meg, hogy Wolfné hétfőn Aradon volt s ott találkozott a bátyámmal. Hogy ott mit csináltak, nem tudom. Állítólag együtt lefénképeztették magukat.

— Nem vettek észre soha semmit, hogy ez a két ember szereti egymást?

— Nem. A bátyám, aki a társaságokban nagyon kedves, eleven volt, éppen úgy foglalkozott a többi asszonyokkal is. Sőt mondhatom, hogy nagyobb társaságban Wolf Bélánéval még inkább keveset foglalkozott. Lehet, hogy ezt talán óvatosságból tette.

— És a szerencsétlenség előtt nem vettek észre semmi abnormitást?

— Mondhatom, hogy nem. Azon a napon, amikor a dolog történt, vagyis szerdán reggel a bátyám elment a drauci bankba, ahova mindennap föl szokott menni, mert vezető ember volt ott. Azt mondják, hogy Wolfné délelőtt egy kis cédulát küldött oda hozzá. A cédula állítólag ezt tartalmazta: „Kedves Vili, jöjj azonnal, mert nem bírok magammal. Ha nem jössz, egyedül végzek”. — Állítólag e levél vétele után sietett aztán a bátyám Wolfékhoz és ott elkövették a szomorú dolgot.

A bankból való távozása előtt Vikol Vilmos levelet írt az anyjának és öccsének. A levelet itt közöljük:

„Kedves Anyám!

Kedves Gyula öcsém!

Bocsássatok meg, hogy e tettemmel nektek fájdalmat okozok, de a sors oly kegyetlen volt hozzám, hogy ezt túlélni képtelen vagyok. Tudom, hogy ellenetek nagyot vétkezem, miért is kérlek benneteket, hogy az én szerencsétlen lelkemnek bocsássatok meg.

Arra kérlek benneteket, hogy *mielőbb felejtsetek el s hagyjatok békén nyugodni.*

(Itt a hátramaradt vagyon hova fordításáról ír, aztán így folytatja): Temetésem lehetőleg egyszerű legyen; semmi pompa; semmi hiábavaló költsékezést nem szabad eszközölni. Ha talán a pankotai katolikus pap nem akar eltemetni, majd csak eltemet a zsidó vagy román pap, vagy ha ők is megtagadnak temetésemet, *temessetek el pap nélkül*, mert testemnek nagyon mindegy,

hogy beszentelik-e vagy sem. Magamban úgy is megszálltam Istenhez és bűnbocsánatért a mindenható istenhez fohászkodtam. Ezen tettemért *senkit ne okoljatok*, csak a sorsot, mert az oly kegyetlen volt hozzám. S ha akartok, úgy az én, mint drága Irénkém lelki üdvéért imádkozzatok. Drága Irénkém nélkül élni nem tudok s így közös elhatározásunk folytán távozzunk abba a világba, ahol lelkünk egyesülhet. Ne busuljatok sokat felettünk, mert vagy előbb, vagy utóbb, de ennek be kellett következni. Ismételtlen kérek, bocsássatok meg; vagyok szerencsétlen, boldogtalan

Vilmostok.

E levelet a bankban írtam. — Temetésünk lehetőleg együtt legyen. A csatolt kis borítékot tegyetek a mellény zsebembe, ne bontsátok föl, benne van Irénkém arcképe kicsiben és Lacikának egy kis hajfűrtje. Isten veletek”. (Lacika Wolf Béláné elhunyt kis fia. — A szerk.)

Még megjegyezzük itt, hogy Vikol Vilmost a pankotai róm. kath. pap temette el a család sírboltjába. A temetés óta Vikoléknál állandóan egy szál gyertya ég a gyász jeléül.

Ahol a dráma történt.

— Mit tudnak Wolfék? —

Ezután — jelenti munkatársunk — a dráma helyére mentem, Wolf Béla lakására. Ez Wolf Adolf és fiai kereskedő cég üzlete mellett van. Wolf Béla még reggel kiment a birtokukra és csak este szokott hazajönni, így hát vele nem beszéltem. Az apja, akit szerfölött megtört a szomorú dolog, Békéscsabára költözött a leányához. Csak Wolf Zsigmond, a felesége és Wolf Samuné volt az urilakásban. A két fiatalasszony és Wolf Zsigmond készséggel adták meg mindama fölvilágosításokat, amelyek az izgalmas dráma bonyolult és homályos részleteinek földerítéséhez szükségesek. A három családtag elbeszélését a következőkben foglalom össze:

Ők soha semmi gyanusat sem vettek észre az urnón, se Vikol Vilmoson. Vikolt úgy tekintették, mintha a családhoz tartoznék. Legalább annyi időt töltött náluk, mint a saját lakásán. Wolf Bélánét ők, akik hat évig voltak vele, olyanak látták, mint aki képtelen a szenvedélyes szerelemre: zárkózott, hideg és nyugodt temperamentumu nő, és soha a legparányibb jelét se adta a Vikol iránt való szerelmének.

— Egyszer azonban — mondta az egyik urinő — nekem föltűnt és különösnek tetszett valami. A sógornőmnek Laci nevű bájos fiacskája nagyon megbetegedett. Vikol Vilmos, aki nagyon szerette a fiúcskát, akkor öt napig éjjel-nappal a gyermek beteg ágya mellett volt és virrasztott, amikor pedig a fiu meghalt, Vilmos borzasztóan szenvedett. Ezen azonban csakhamar napirendre tértem, mert az egymáshoz való szerelmüknek máskor nem láttam a nyomát.

Arra a kérdésre, hogy Wolf Béla nősülése szerelmi házasság volt-e, ezt felelték:

— Nem. A szülők megegyeztek, hogy Béla elveszi Irént, aki neki vérszerinti unokatestvére. Ugy gondolkodtak a szülők, hogy Irén egyszerű szegény leány, akinek nem lesznek nagy igényei Bélával szemben, aki az élete nagy részét a tanyán töltötte. Hajnalban kiment és este hazajött. A felesége itt volt mindig közöttünk s nem látszott rajta, hogy elégedetlen a sorsával.

Hogy milyen embernek ismerték Vikolt, a hölgyek ezt felelték:

— Egyszerű, kedves, de *tulságosan érzélgős ember volt. Folyton Beniczkyne Bajza Lenkeféle érzélgős regényeket olvasott és azokat elhozta a sógornőmnek is.* Gyakran egész regénystilusban beszélt és írt is. Utolsó levelei is nagyon regényes stílusúak.

— Igaz-e, hogy már kedden este végre akarták hajtani tettüket? — kérdeztem.

— A sógornőnk ezt vallotta. Az tény, hogy akkor, kedden este Vikol nagyon hosszasan nézett Wolf Bélánéra, azonban én — mondta Wolf Zsigmond — észrevettem ezt, mire Vilmos abba hagyta a föltűnő viselkedést.

A tragédia végső jelenetéről ezt mondja Wolf Zsigmond:

— Együtt uzsonnáztak szerdán reggel a feleségem, Wolf Béláné és Vilmos az ebédlőben. Amikor a feleségem valamiért kiment, Vilmos a folyosói ajtón, a sógornőm pedig a főbejáraton bement a hálószobába. Az apám egyszerre két lövést hallott a hálószobában. Be akart menni, azonban zárva voltak az ajtók és fejszével se lehetett feltörni. Valaki figyelmeztette, hogy az utcai ablak nyitva van. Itt mászott be az apám. Borzasztó dolgot látott. Vilmos vérző fejjel haldokolt. A sógornőm a fiu mellére hajtott fejjel, vérző mellel feküdt mellette.

— Ő lőtt le — susogta az asszony.

Az apám ekkor kijött az ebédlőbe és orvosért telefonált. Egyszerre hátrafordult és látta, hogy a sógornőm elővette az ura revolverét és a saját mellének irányozta. A fegyver elsült. A golyó horzsolta a bőrt. Az asszony megegyeszer akart lőni, de az apám hirtelen kikapta a fegyvert a kezéből, különben bizonyosan öngyilkossá lett volna. Az asszony aztán elmondta, hogy reménytelen szerelmükben követék el tettüket.

Az urának levelet írt, amelyben arra kéri, ha ő meghal, akkor Béla vegye feleségül az Irén hugát. Egy-két nap múlva azonban már azt mondta, hogy ő nem is szerette Vilit, csak megunt az életét és megakart halni, de egyedül félt öngyilkos lenni. A sógornőmet pár nappal ezelőtt hazaszállítottuk Muszkára és azt hiszem, Béla megindítja a válópört.

Ideális szerelem.

Elmondták még, hogy Vikol Vilmos hosszú levelet írt Wolf Bélának és Samunak. Mindkét levélben hangoztatja, hogy szerelmesével csak ideális viszonyuk volt.

Wolf Samuhoz, a legjobb barátjához intézett levele így hangzik:

Kedves Samukám, édes testvérem, te voltál a legjobb barátom, tehát nem tudok anélkül meghalni, hogy búcsút ne mondjak neked. Ha talán életemben megbántottalak, bocsáss meg szerencsétlen lelkemnek, mert azt nem szándékosan tettem, nem a magam elhatározásából; egy bajom s gyengeségem volt, hogy engem könnyen befolyásolhattak. Habár nagyon jó barátom voltál, de egy bánatomat még neked se mondhattam el életemben. Pedig mennyit fojtogatta torkomat a titok, de még se volt szabad cselekednem. Nem tehetek róla, de Irént végtelenül szerettem s nélküle nem ér az élet semmit. Közös elhatározottuk, hogy elköltözzünk egy jobb hazába, oda, ahova úgy is el kell menni. Büszkeség tölti el keblemet, hogy mindannak dacára, hogy Irént nagyon szerettem s alkalmam is lehetett volna, de Isten és a törvény előtt tett fogadalmának megsejgésére nem szílitottam fel, urához mindig hű maradt. Altalam ez a drága test érintve nem lett. Szerelmünk ideális volt. Világosítsd föl Bélát, hogy nyugodjon meg a megváltoztathatatlanba: jobb, hogy így végződött szomorú sorsunk, mintha életben maradtunk volna, mert akkor talán vétkeztünk volna s akkor a világ a nyelvére vett volna, melyet mindnyájunknak szégyelni kellett volna. De így nem, mert nem vétkeztünk. Bünnünk nincs, csak az, hogy végtelenül szerettük egymást s nem tudunk élni egymás nélkül. Erőnk hozzá nem volt. Ne haragudj

Gyula öcsémre, neki fogalma se volt az egész dologról.

Ölel szerető barátod
Vilmos.

A bankból írom ezt a levelet április 2-án.

Wolf Béláné vallomása.

Átmentem még a szomszédos Muszka községbe, ahol Stern Henrik kereskedőnél (ez Wolfné mostoha apja) megtaláltam Vikol Vilmos ideálját, a szomorú, beteg Löwy Irén asszonyt. Az egész házon bus hangulat ömlik el. Amikor az öreg Sternnek megmondtam mi járatban vagyok, fanyarul szólt:

— Hát kérem, minek az? Talán fölösleges is.

Látszott a mogorva ősz kereskedőn, csöppet se örül, hogy vénségére kellett megtudni: milyen nagy ereje van a szerelemnek.

A beteghez való bejutás nehezen ment. Kijött a boltba Wolfné anyja is, aki fekete ruhájával és fásult tekintetével maga a bánat megtestesülése.

— Talán mellőzni lehetne ezt a beszélgetést.

— De a szállongó pletykákkal szemben a valóságot akarom megírni. Biztosítom, hogy csak a valóságot.

Erre beengedtek a beteghez. A fehérbőrű, kissé sovány, nem különösen szép asszony fájdalmasan pillantott föl fekete szemével.

— Szegény Vikolné önt vádolja a dologért, — szóltam.

— Engem alaptalanul vádol. Miért lennék én az oka a bajnak?

— Állítólag nagysád beszélte rá Vikolt, hogy közösen haljanak meg.

— Ez nem igaz, — felelte és félretolta előre lógó fénylő, fekete haját.

— Hát ki kezdeményezte a dolgot?

— Vilmos. Ő azt mondta, hogy nem tud nélkülem élni, mert nagyon szeret; azt mondta, haljunk meg együtt. És én nem ellenkeztem.

— Miért? Talán nagysád is szerette? És ha szerette, akkor miért nem vált el az urától? Hiszen Vikol aztán feleségül vehette volna.

Lassan felelt az asszony:

— Én nem szerettem őt, csak mert nagyon bántottam a kis fiam után, hát én is meg akartam halni. Kaptam tehát azon, hogy együtt halunk meg, mert egyedül féltem volna öngyilkos lenni. Ő nem akarta, hogy elváljak az uramtól.

Itt az anya közbeszólt:

— Aki szerelmes, az élni akar, nem meghalni.

— De hiszen nagysád azt írta a férjének, hogy szintén szerelmes Vikolba és azért halnak meg együtt.

— Ezt, igaz, írtam, de nem szerettem, csak rokonszenveztem vele, mert nagyon tisztességes ember volt.

— Mit szól ahhoz, ha az ura megindítja a válópört? Beleegyezik a válásba?

— Miért indítaná meg? Nincs rá semmi ok — felelte a beteg asszony.

— Az én lányom nem követett el olyasmit, amiért el kellene válnia, — szólt az anya.

Ekkor közbeszólt az eddig hallgatag leány, Wolfné legifjabbik huga:

— Persze, hogy elválnak.

Azonban hirtelen elhallgatott, mert az anyja egy pillantásával elnémitotta.

— Még egy-két kérdést, — mondom. — Önök együtt voltak Aradon az öngyilkosság előtt. Mit csináltak ott? Talán akkor beszéltek meg a dolgot?

— Nem, hanem lefénnyépeztettük magunkat külön-külön a Kossaknál.

— Igaz-e az, hogy nagysád az öngyilkosság előtt sürgető levélkét küldött Vikolnak a bankba?

— Én nem sürgettem, — szólt, — csak elfogadtam az ő tervét

— Ha felgyógyul, vissza megy-e az urához?

— Vissza... vissza... Hiszen én nem adtam okot a válásra.

A szűkszavú feleletek közül ennek az utóbbinak olyan hangsúlyt adott a boldogtalan asszony, mint aki ezt gondolja: „Igen, igen, visszamegyek, de azt hiszem, ez nem egészen tőlem függ?”

KÉT NYILATKOZAT

Ferenc Ferdinándról.

1. A trónörökös egészséges.
2. Szereti a magyarokat.

A „Zrinyi” hadihajó vízrebocsátásánál, nagy ünnepségen, megjelent Triesztben Budapest város küldöttsége Vaszilievics alpolgármester vezetésével. Trieszti viselt dolgairól Vaszilievics János alpolgármester ezt mondotta egy hírlapírónak:

— A San Marco tágas térségén gyűlt össze a tábornokok, tengerésztisztek fényes serege, a küldöttségek, a papság; az osztrák képviselőház képviselői a diszsátor közelében helyezkedtek el. Mi, Budapest deputációja is itt sorakoztunk. Kis vártatva megerkezett a a motorcsónak Ferenc Ferdinánd trónörökös-sel és nejével, Hohenberg Zsófia hercegnővel. Fürgén ugrott partra a trónörökös és karját nyújtva, segítette nejét a kiszállásban, majd a hadügyminiszter, a tengerészeti parancsnok és az érsek üdvözlését fogadta. Nyomban ezután észrevettem, hogy Montecuccoli tenger-nagy reánk, budapestiekre hívja föl a trónörökös figyelmét. A következő pillanatban már előtttem állott Ferenc Ferdinánd főherceg és tört magyarsággal így szólított meg:

— Nagyon örülök, hogy az urak eljöttek. Igazán szép önöktől. Mikor érkeztek?

— Két nap előtt, fenséges uram — feleltem én.

— És mivel töltötték az időt? — kérdezte ismét a trónörökös.

— A tenger-nagy ur volt szíves egy gőzbarkát rendelkezésünkre bocsátani és megnéztük a kikötőt.

— Nagyon örülök, hogy kellemesen töltötték az időt — jegyezte meg a trónörökös. — Kíváncsi vagyok, hogy jól érezzék magukat. Igazán örülök, hogy itt láthatom önöket.

E szavakkal a trónörökös valamennyiünknek kezét nyújtott és indult nejével a diszsátorhoz.

A hivatalos tisztelgés után egyszerre csak odalépett hozzánk a tengerészeti parancsnok hadsegédje és jelentette, hogy a trónörökös a diszsátorba kéret bennünket. A küldöttségek közül egyedül bennünket tisztelt meg ezzel a trónörökös; még az osztrák reichsrath deputációja is az emelvényen maradt.

Este megjelentünk a bálon is. Mária Terézia főhercegasszony magához kéretett és így szólt hozzám magyarul:

— Nagyon kedves önöktől, hogy eljöttek. Szeretném, ha jól éreznék magukat. Meddig maradnak?

— Holnap utazunk, fenséges asszony.

Most Schönaich hadügyminiszternek mutattak be bennünket.

— Szeretnék excellenciádat egyszer Fiumében látni ilyen ünnepen — szóltam én a

hadügyminiszterhez, mire ő így válaszolt németül:

— Magam is szeretném, ha lehetne és ha Fiuménak is volna Stabilimento Tecnicoja, olyan tökéletes hajógyára, mint Triesztnek.

Ez a különös figyelem, a miben Budapest küldöttségét részesítették, bizonyára hozzátartozik ahhoz az akcióhoz, a mit bécsi körök az osztrákok és magyarok kibékülésére indítottak.

Schönaich közös hadügyminiszter fogadott egy magyar újságírókat és ezt mondta a trónörököséről:

— Megütkezéssel hallok, hogy Ferenc Ferdinánd főherceg ur 6. cs. és k. fensége egészségi állapotáról kedvezőtlen híreket pletykálnak. Ez egyáltalán nem felel meg a valóságnak, mert a trónörökös, amint az általánosan feltűnt a hajóavatásnál és amint azt a jelen volt magyar urak is konstataáltak, a legjobb egészségnél örövend, úgy, hogy viruló arcszínét, dőlceg magatartását és jókedvét általánosan örövendve konstataáltak.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Turisták pünkösdi kirándulása az Aldunára. Az Aradi Turista Egyesület az idén május hó 15—16-án két napos társas kirándulást rendez a csodaszép Aldunára. Program: Indulás Aradról, május hó 14-én este 7 órakor. Érkezés Temesvárra este 8 órakor. Meghálás. Május 15-én reggeli után indulás Temesvárról 6 órakor. Érkezés Básiásra délelőtt 1/2 10 órakor. Indulás hajón d. e. 10 órakor. Ebéd a hajón. Látványosságok az Aldunán: Dunasziget, Babakáj, Lászlóvár és Galambóc vár romjai. Ali bég-szikla. A magyar és szerb part községei. Felső Kliszura zuhatagjai: Kozle, Dojke, Islás, Kis- és Nagy-Tachtalia és Grében zuhatagjai. Széchenyi-ut és Traján császár utjának maradványai. Savinica királyi vár romjai. Zranyi sziklapadok. Grében, Porecs szigetek templom- és várromokkal. Trikulai romok. (Magyarország legdélibb pontja.) Az alsó Kliszura sodrásai. Égbenyuló hegyek között a csodaszép Kazánszoros. Széchenyi-tábla, Veterán és Denevér mészkőbarlangok. Dubovai Duna-tó, Kis-Kazán, Traján-tábla, Orsova látképe. Orsovara érkezés délután 3 órakor. Átszállás ladikokra és kirándulás Ada-Kaleh török szigetre. A régi vár, török mecset, bazárok, háremek stb. megtekintése. Orsován uzsonna. Este 7 órakor indulás és érkezés Herkulesfürdőbe nyolc órakor. Bérk csónakozás a fürdőbe. Vacsora. Meghálás. Május 16-án: Reggeli után a fürdőtelep és a kórozó megtekintése. Fürdés. Séta a Rabló és Izzasztó barlangokhoz. Cserna-völgy megtekintése. Ebéd után fél 3 órakor indulás kocsival az állomásra és 3 órakor indulás vonattal Temesváron át Aradra. Aradra érkezés éjjel 11 órakor. Részvételi díj személyenként egyesületi tagnak 45 korona, nem tagnak 50 korona. A részvételi díjban foglaltak: a programszerű utazási költség (vasuton II. osztály, hajón I. osztály, a bérkocsi, ladik és podgyász szállítás díja, az étkezés, (reggeli, ebéd, vacsora) továbbá az elszállásolás költsége és borraivalok. Részvételi díj vasuti költség nélkül egyesületi tagnak 25 korona, nem tagnak 30 korona. Jelentkezni lehet részvételi díjak befizetése mellett május hó 3-ig az egyesület hivatalos helyiségében (Vass-szálló, udvar, I. emelet) mindennap 5—7 óráig, továbbá Bloch H. és Fia, I. gusz. I. és Fia és Kerpel Izso cég könyvkereskedésén kitett íven. Ez alkalommal nem mulasztathatjuk el a t. közönséget különösen felkérni, hogy idejekorán jelentkezzenek, mert a kirándulásra ötven jelentkezőnél többet nem vehetünk fel. Az Aradi Turista Egyesület Igazgatósága.

(*) Új asztaltársaság. Zsidó társadalmi asztaltársaság alakult 1910. április hó 16-án Aradon a „Fekete Sas” nevű termében. Diszelnök Krausz János h. rabbi. Vezető elnök Grünvald Simon. Társelnök Weisz Márton. Társelnök Nádor Bernát. I. alelnök Ritter Dániel. II. alelnök Klein Adolf. Titkár Sashegyi Sándor. Ügyész Horváth Endre. Pénztárnok Stern Jó-

sef. Számvizsgáló elnök Weinberger Lajos. Számvizsgáló tagok Weisz Ignác, Scheibl Vilmos és 12 választmányi, 2 póttagot választottak meg. Az alakuló közgyűlésnél mintegy 200 tag iratkozott be.

Polgármesteri ítélet Balcsó fegyelmi ügyében.

A felfüggesztő határozat megsemmisítése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 16

Fél esztendő óta huzódó és úgy a nagy közönséget, mint a városi tisztviselői kart élénken foglalkoztató fegyelmi ügyet fejezt be ma Varjassy Lajos polgármester ítélete. Balcsó Antal mérnöki hivatali segédtséget ellen megindított fegyelmi eljárást a polgármester, mint fegyelmi hatóság részéről ítélethozatallal egy időre elintézték és az ítélet úgy szól, hogy Balcsó irásbeli megdorgálásban részesül, azonban az állásától történt felfüggesztést megsemmisítette és a segédtséget köteles azonnal állását elfoglalni.

Az ítélet rendelkező részében megváltoztatja a fegyelmi eljárás alatt kiderített tények miatt a törvényes büntetést és azt a legenyhébb fokkal alkalmazza, de nem hagyja jóvá a fegyelmi eljárás megindításával egyidejűleg kimondott felfüggesztést.

A polgármester e rendelkezésének indokai-ban kimondja, hogy Balcsó a múlt esztendő október havában a Hungária kávéház előtt elkövetett inzultussal fegyelmi vétséget követett el. A törvényhatósági bizottsági tagnak kijáró köteles tisztelet ellen vétett.

Reisinger Sándor ugyanis törvényadta jogával élt, mikor a városi szabályrendelet által alkotott testületben: a hármass bizottságban kritika tárgyává tette egy városi tisztviselő hivatalos működését. A büntetés legalsó fokát azonban azért kellett alkalmazni, mert Balcsót az előbb lefolytatott fegyelmi vizsgálatok során több ízben felmentették ama szabálytalanságok vádjá alól, melyeket Reisinger Sándor, mint az aradi építő-iparosok szövetségének elnöke emelt ellene a polgármester előtt.

Kádas Kálmán főjegyző által az inzultus után megtörtént feljelentés alkalmából elrendelt hivatali felfüggesztést azért oldotta fel a polgármester, mert Balcsó a hosszadalmas eljárás egész tartama alatt csak fizetésének egyharmadát vehette fel a városi pénztárnál és nem lehet célja a törvényhatóságnak, hogy alkalmazottját a nyomornak tegye ki.

A polgármesteri ítélettel azonban a kinos affér még nem fejeződött be. Mint ismeretes Balcsó ügyvédje. Hanthó Sándor dr. útján a fegyelmit megelőző vizsgálat jegyzőkönyvi határozatát megfellebbezte a városi közigazgatási bizottsághoz és tiltakozott a hivatali állástól történt felfüggesztés ellen, továbbá kérte, hogy a fegyelmi eljárást teljesen szüntesse be a bizottság. A felelőzést elutasították és Balcsó vétségét még súlyosabban állapították meg, mint azt a városi főügyész tette.

A közigazgatási bizottság határozatát is megfellebbezte Hanthó dr. a belügyminiszterhez és most ennek döntésétől függ az ügy végleges elintézése.

A polgármester ítéletét még a mai nap folyamán kézbesítették az érdekelt feleknek, akik felelőzést élhetnek ellene. Balcsó hétfőn már elfoglalja hivatalát.

Politikai korcsmák Aradon.

Régi viharfészek, új párttanyák.

Arad, április 16.

Korcsma nélkül is lehetne politizálni, — az emberek mégis azt találják legjobb helynek erre a bűnös szórakozásra. Különösen ilyenkor, választások idején, miadig a vendéglőkbe szorul a haza sorsát intéző és irányító tevékenység. És nemcsak nálunk van így, hanem másutt is. A budai Márvány utcában levő Politischer Greisler-vendéglőt kétségen kívül okkal nevezték így, s Nürnbergben a politikának fészke egy fölöttébb eredeti címzésű korcsma: a Mausloch-Weinschank.

De Aradon a politikai korcsmák dolgában érdekes gyakorlat fejlődött ki. Nemcsak a politikai hivatás nőtt hozzá egy-egy korcsmához, de a kerületek és választások szerint bizonyos beosztást kaptak.

A messze múltba visszamenően ezt a beosztást nem lehet megállapítani. Nevezetesen párttanya volt a prés, a mely az Eötvös utcában, a mai Wagner-házban székelt. 1881-ben innét vonult ki a Szabadság-terén fölállított szavazóbódéhoz a Náray-párt tartalékja: tizenhat választó, a kik a választás sorsát eldöntötték. A Deák-pártiaknak kedvenc tanyája Rodler Dánielnek a Deák Ferenc utcában, a mai Bauer-házban volt vendéglője. Valaha híres kortesfészek volt a Zrinyi utcában a csiga, Kerner Károly vendéglője, a Halász utcában a Rehkopf, a Fábian utcában a Rózsa vendéglő, meg a Zu den drei Roppen, a végül a Deák Ferenc utcában, a mai Wally-házban egy spisz-bürger-korcsma, a melynek fölíratá, mint a multnak visszatérő emléke, esős időben meg látszik az átfestés alól: Gasthaus zum grossen Knödel. Mennyire csábíthatta a régi, német aradiakat ez a sokat ígérő cím!

A közelebbi múlt párttanyái közül való a Vadember, amely a Teleky-utca elején volt s amelyben többnyire a régi szabadelvű párt tartott kerületi gyűléseket.

A régi vendéglők, a német Aradnak hirdetői eltűntek s új korcsmákra szállt át a politikai misszió. A jelennek politikai vendéglőit akarjuk egybefoglalni.

Az első kerületben a függetlenségi párt vendéglője a Magyar Király, amely a Boczkó utcát beszege. Talán ezért a politikai jellegért ragaszkodik hozzá Müller Károly, aki isten tudja, hány esztendő óta itt eszi meg vacsoráját. Képviselő korában se keresett nőlebb vendéglőket; ha társaság kedvéért máshova is ment néha, de ez maradt a rendes a vacsorázója. A függetlenségi párt második kerülete a Jópásztorban székelt. Ázelőtt ezt a viszonyt az tette erősebbé, hogy ebben a vendéglőben volt a Kossuth asztaltársaság, meg a függetlenségi kör. De ha az asztaltársaság el is költözött, a párt kerületi értekezleteire ide tért vissza, ahol annyiszor veszték össze egymással a függetlenségek. A hatvanhetesek az első és második kerületben a szállók külön termében szoktak gyűlni: a Központban, meg a Vass-szállóban.

A harmadik kerületben két politikai korcsma is van. Az egyik a Csungán Ársza-féle, a Fejsze utcában, a hol a régi szabadelvű párt tartotta harmadik kerületi értekezleteit. Itt történt az, hogy pártértekezlet közben Szalai Arnold a függetlenek egy portyázó csapatával betört, a mire a szabadelvű pártiak — szódavizes lövegekkel kergették vissza őket. A függetlenségek kerületi tanyája: a kasza utcai Mókus, a városnak egyik legrégebbi, sok veszeke-dést látott korcsmája.

A negyedik kerület, a legnagyobb területre terjedvén ki, több korcsmát igényelt. A szabadelvűpárt a *Millenium*-söresarnok külön termében, Gájban pedig a *Rezik*-vendéglőben szokott gyűlésezni; a negyedik kerületi munkapárt meg a városligeti vendéglőben. A függetlenségek *Ungureánál* (a liget mögött) és egyebütt.

Rengeteg választási kaland fűződik ezekhez a korcsmákhoz. A pártok többnyire respektálják ezeket a párttanyákat, akár valami különös területjogot, de a választások idején néha a szenvedélyek felülkerekednek s megzavarják egymást. E nélkül nincs választási politika. Mindenre megfelelhet *Aussterweil* László dr., az antialkoholisták vezére: de, hogy korteskedést is lehetne gázoz meg limonádé mellett végigesinálni, arról aligha győz meg. S ezért van szükség a politikai korcsmákra.

Roosevelt Bécsben.

Ebéd a királynál.

Átvirrató tudósítás.

Arad, április 16.

Roosevelt ma reggel háromnegyed nyolc órakor kelt fel. Fél kilenc órakor bement fogadó szobájába és ott fogadta látogatóit. Megjelent előtte a volt amerikai nagykövet, továbbá egy Bécsben élő előkelő amerikai család hat gyermekével. Roosevelt minden hölgy látogatójának virággal kedveskedett. Azután a sveici nagykövet jelent meg előtte, akivel néhány percig elbeszélgetett.

Egynegyed 10 kor Monteruovo herceg főudvarmester telefonon jelentette, hogy a király megbízásából jelentkezni fog nála, mert közölni valója van Roosevelttel. Fél 10-kor meg is jött a főudvarmester és fél óra hosszat tárgyalt a volt elnökkel. Beszélgetésük tartalmából nem szivárgott ki semmi. Ezután *Wilcek* Frigyes gróf kreizensteini kastélyának megtekintésére került a sor.

10 órakor udvari autombil állott meg a Kranz szálloda előtt, amelyet 6 felsége bocsátott Roosevelt rendelkezésére. Az autót a király sofförje vezette. Ezenkívül *Wilcek* gróf két autombil kísérték az előkelő vendégek részére. A királyi autombilban Roosevelt foglalt helyet *Hengelmüller* báróval, a másik két autóban a bécsi amerikai követség tagjai, Roosevelt fia és kísérete ültek. Az autombilok 10 órakor indultak és 11-kor érkeztek Kreizensteinbe, ahol *Wilcek* gróf és leánya *Kinsky* grófné, *Wilcek* Erzsébet fogadták Rooseveltet. Mindössze egy órai idő állott rendelkezésükre a kastély megtekintésére. Gazdag villásreggeli után 12 órakor felszálltak a vendégek az autókra és 1 órakor ismét Bécsben voltak. Roosevelt átöltözött és elment az amerikai nagykövet által adott villásreggelire. Ezután a vadászati kiállítást látogatta meg.

A *Newyork Herald* bécsi levelezőjének sikerült meginterjúvolni Rooseveltet, akihez a következő kérdést intézte:

— Mr. Roosevelt, azon benyomások után, amelyeket most szerzett, fenntartja-e azt a régi véleményét, hogy az osztrák és a magyar lakosság kíváncsatos elem az amerikai bevándorlásra?

— Igen, teljes mértékben fenntartom, válaszolt Roosevelt.

Délután hat órakor a király *Schönbrunn*-ban ebédet adott, amelyen Roosevelt és fia kívül résztvettek az összes miniszterek, továbbá *Pálffy* herceg magyar udvarnagy. Este 9 órakor a bécsi amerikai nagykövetségen estély volt Roosevelt tiszteletére. Az exelnök holnap Magyarországra utazik; este 9 órakor érkezik Budapestre.

Tisza István Sopronban.

Nyilatkozat a házszabályok szigorításáról.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Arad, április 16.

Ma este Tisza István gróf nagy föltűnést keltő beszédet mondott a soproni munkapárt megalakuló gyűlésén. A beszéd legkiemelkedőbb része az, hogy Tisza sürgeti a házszabályok szigorítását, nehogy a még néhány főnyi ellenzék is megakadályozhassa a parlament komoly munkálkodását. Tisza gróf bevonulásánál néhány éretlen suhanc természetesen záp tojásokat dobált, azonban komoly tüntetés nem volt.

A soproni gyűlésről ezt jelenti tudósítónk:

(A megérkezés.)

Tisza gróf ma reggel 9 óra 20 perckor indult el Budapestről Sopronba. Utközben Komáromban a pályaudvaron várta Antal Gábor református püspök, akivel Tisza gróf hosszasan elbeszélgetett. Egy óra 20 perckor Győrbe érkeztek, ahol Tisza megebedelt és különvontól délután 3 órakor Sopronba érkezett.

A pályaudvaron impozáns közönség gyűlt egybe Tisza gróf fogadtatására, akit lelkesen megéljeneztek. A soproni munkapárt elnöke, *Schvarcz* Miklós dr. ügyvéd üdvözölte Tiszát, aki rövid beszédében köszönetet mondott a fogadtatásért.

Ezután megindult a hatalmas menet a városba. A pályaudvar előtti téren a szocialisták közül többen abszurgolni keztek a menet megindulásakor néhány záptojás is röpült Tisza gróf kocsija felé, de egy sem talált. Maguk a szocialisták vezetői tartották ezután vissza hivatkozott a további zavargástól. Több rendellenesség nem is fordult elő, úgy a bevonulás, mint a gyűlés lefolyása teljesen zavartalan volt.

Tisza gróf megérkezése után Szilvássy pártelnök lakásán átöltözöködött, ezután gyalogsztát tett, majd kocsim elment a gyűlés színhelyére. A gyűlés a tornacsarnok melletti nagy térségen volt, 1500 ember jelenlétében.

(Tisza beszéde.)

A pártelnök megnyitva a közgyűlést, üdvözölte Tisza grófot, aki ezután kijelentette, örömmel jött a munkapárt alakuló gyűlésére.

Tisza István gróf beszédében többek között ezeket mondotta:

Tisztelt uraim! Akkor, amidőn megjelentek az önök körében, engedve szíves meghívásuknak, hogy részt vegyek Sopron város és a vármegye munkapártjának alkotmányos küzdelmében, nem mondhatok mást, minthogy a folszínre kerülő kérdésekben soproni pártunk minden tagjával egyet nem értek. De, mert egész életemben ellensége voltam a kétértelmű érzelmeknek, egész röviden konstatálni akarom, hogy engem megjelenésben nem gátol meg az a körülmény, hogy jól tudom, az én igen tisztelt barátom, *Solyomossy* Ödön báró, a soproni munkapárt képviselőjelöltje nincs teljes politikai egyetértésben én velem.

Megvallom őszintén, talán nehezítette volna a helyzetet, ha olyan ellenjelölt állott volna a munkapárttal szemben, akinek álláspontjával közösségben érzem magamat. Nagyon jól tudom azt is, hogy az önök jelöltjének álláspontja ebben a tekintetben az én nézetemmel nem találkozik. Nem adok fel tehát elveimből semmit se, ha a soproni munkapárti jelölt megválasztásának érdekében beszélek. Sok fontos kérdésben egyet értünk mi ketten. Anélkül, hogy a választójog kérdéséről beszélnénk, meg kell állapítanunk, hogy rendet kell teremteni ebben az országban, biztosítani az ügyek alkotmányos menetét, a törvényes rend kiépítését és helyreállítani a parlament munkaképességét.

Azt be kell látni végre-valahára azoknak, akik ebbe a helyzetbe juttatták ezt a szerencsétlen országot, hogy a nemzetnek legfőbb idejét nem rabolhatják el meddő harcok felidézésével. És ha ebből az álláspontból körültekintve a közelmúlt eseményeiben, lehetetlen be nem ismernem, hogy a koalíció egy nagy hasznot hozott az országnak, mert a koalíció a közjogi küzdelmeket kiküszöbölte Magyarországról, mikor a király és a nemzet közötti egyetértésre irányuló fáradozásai némi sikerrel jártak. E tekintetből teljesen kizárta a közjogi küzdelmekre irányuló régebbi elveit és kívánóságait, amelyek az 1867. évi 12-ik törvény-cikk ellen irányultak s amelyek a 67-es kiegyezés változtatását involválták volna. Ma Magyarországon neveltséges többé 67-ről és 48-ról beszélni. Ezek után Magyarországon már nincsenek mások, csak 67-esek és aki más, az a politikai lomtárban a hasznos munka és felelős munka idején félretette a régi jelszavakat. Csak egy erős, e mellett magyar kultúra hozhat bennünket abba a helyzetbe, hogy szabadelvű modern alapokon építsük ki a magyar nemzeti államot, amelynek sok tekintetben kiegészítésre szorul az építkezése. Közigazgatásának egész mezeje rendezetlen, befejezetlen. Reformokra, reformtevékenységekre van itt szükség.

— A parlament nyugod munkaképessége érdekében elsőrendű szükségnek tartom a szigorított házszabályokat. Meggyőződöttem erről, hisz az összes magyar pártok egyetértettek, mikor a képviselőházban megszavazták. Szükségét bizonyítja az, hogy olyan ellenzék, melynek magatartása az egész nemzeti közérzet elítélésével találkozott, mégis tudott obstrukciót csinálni. Megpróbálták ezt letörni az elnöki önkényeskedések olyan fegyverével, amelyet sohasem helyeselték az országban. Ez se sikerült, tehát kénytelenek voltak új házszabályokat csinálni. Igaz, hogy azoknak a jobb belátásu hazafiaknak, akik az ügyek rendezését kívánták, meg kellett alkudniok pártjuk más elemeivel, amelyek — mint helyesen jegyzi meg valaki — megesisinálták önmaguknak és nem a nemzetnek.

Hosszasan foglalkozik ezután Tisza gróf a függetlenségi párt két frakciójával és kritizálja működésüket. A függetlenségi párt — mondotta Tisza többek között — sutba dobta elveit az 1867. évi 12-ik törvénycikkét illetőleg. Ilyen törekvése a Justh-pártnak sincs ma már. Tovább menve, sutba dobta a katonai követeléseit is.

— Azt hirdetjük mindannyian, hogy ennek a szegény hazának most első érdeke évtizedek mulasztásait produktív munkával egyszerűen pótolni. Ennek egyik feltétele a gazdasági boldogulás, erősödés és *hitelviszonyaink rendbentartása*, a másik: szakítani a jelszavak politikájával.

— Becsületes, tisztességes szándék, a becsületes meggyőződés vezet országos körutamon, — mondotta végül — és bár némi politikai ellentétek vannak közöttünk és a nemzeti munkapárt néhány tagja között, a főbb kérdésekben egyetértünk és abban, hogy többséget kell szerezni a munkapártnak, hogy az ország kövessen és támogasson bennünket abban a törekvésünkben, amelylyel az ügyeket a nyugodt mederbe tereljük. (Eljenzés és taps)

Tisza gróf ezután, — a jelenlevő nagyszámú soproni németajkuakra való tekintettel — német nyelven is mondott rövid beszédet. Este a Kaszinóban Tisza gróf tiszteletére lakoma volt, amelyen Tisza először magyarul, majd németül tartott pohárköszöntőt és a soproni munkapártra ültette poharát.

Tisza István gróf holnap reggel *Körmen*dre utazik.

SPORT.

+ Tivoli. A turista egyesület olaszországi kirándulásában résztvevők Rómából egy napra a Campagnának legbájosabb vidékére, a regényes fekvésű és természeti ritkaságokkal tele híres Tivoli bányáinak ki, hogy megtekintsék a Villa d'Estét, a nagyuri kéjlokot utólréhetetlen mintaképet, délszaki parkjával, mely trónörökösünk:

Ferenc Ferdinánd tulajdona; továbbá a Cascatella kat, a hegyek ormairól festői romok között alázuban Anió buvó patak egyszerű vizesései és Hadrián császár mesés építkezési palotájának bálmulatható maradványait. A kirándulók este visszatérnek Rómába. E kirándulás programja az egyesülettől (Arad, Deák Ferenc-utca) ingyen beszerezhető. A kirándulás aug. 7-26 ig tart.

Függetlenségi terrorizmus a vasutasok ellen.

A IV. kerület munkapártjának gyűlése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 16

A nemzeti munkapárt negyedik kerületi választmánya ma este a városligeti vendéglőben első ülését tartotta, melyen a választmány tagjain kívül a párt vezetői közül többen megjelentek. Az ülésen több felszólalás történt; éles hangon elítélték a Függetlenség mai vezércikkét, amely a vasutasoknak a munkapárthoz való csatlakozásáról mondott terrorisztikus hangon bírálatot. A választmány ezenkívül még az intenzívebb szervezkedés módját vitatta meg. Az ülésről az alábbi tudósításban számolunk be részletesen:

Halmay Andor kerületi elnök nyitott meg az ülést rövid szavakkal vázolta a választmányi tagok kötelességeit.

Farkas Ernő máv. felügyelő felolvasta Tisza István gróf levelét, amelyet Tisza István a IV. kerület munkapártjának alakuló üléséről menesztett üdvözlő táviratra küldött válaszképpen. A levelet, amelyet a jelen voltak lelkes éljenzéssel fogadtak, lapunk más helyén közöljük teljes szövegében.

Ezután Pálmai Lajos dr. emelkedett szóhátra, a figyelem közepette ezeket mondta:

— Igen tisztelt uraim! Két tényezővel állunk most szemközt: az egyik Tisza István gróf levele, amely dicsőretek emlékeztet meg a vasutasokról, a másik pedig a Függetlenség mai vezércikke, amely viszont élesen támadja a vasutasokat. A munkapárt vezérő-bizottsága éppen az ilyen támadásokra való tekintettel nemrégiben elhatározta, hogy lapot indítunk meg, amely eszméinket propagálja és az ellenünk intézett támadásokat az ő hangjukon visszaverje. Ez a terv azonban nem valósult meg, megtörtént egyeseknek talán tulságos aggodalmán. Ezek ugyanis azt vitatták, hogy a mi sajtónknak meg kell maradni azon a magas és tisztességes nívón, amelyen a párt jelenlegi lapja áll s nekünk nem szabad azt a módot használnunk, amit az ellenzéki lapok használnak velünk szemben, nem szabad lesüllyednünk a mocsárba. Ma azonban a Függetlenségben egy vezércikk jelent meg, s ennek hatása alatt a vezérőbizottság egyhangulag elhatározta, hogy a lapot a legrövidebb idő alatt megindítjuk. Megindítjuk azért, hogy legyen védelmünk az ilyen piszkos támadás, az e fajta gyalázatos, szemtelen izul tus ellen. A vezérő-bizottságban nincs egyetlen vasutas sem, mégis a legnagyobb megbátorítással nyilatkoztak a Függetlenség vezérőikéről. S a legnagyobb szeretettel és becsülettel állunk azok mellé, akiket a támadás ért. Furesa felfogásuk van az ellenzéki lapoknak. Azt hangoztatják, hogy csak az lehet becsületes ember, aki a függetlenségi pártba tartozik s el sem tudja, el sem akarja képviselni azt, hogy valaki becsületes, őszinte, igaz lelkesedsébből a mi pártunkhoz csatlakozzék. Ez a valódi terror, nem pedig az, amit a nevezett lap hirdet. Nem tudom, ki írta azt a cikket, nem is nagyon lehet megtudni, mert rendszeren strohmannokat használnak fel, akik pár koronáért elvállalják a cikk szerzőségét, de annyit állíthatok, hogy becsületes újságíró nem is kapható az ilyen cikkek megírására. Ugy van. Helyesítés.) Ebből az esetből kifolyólag két prepozícióm volna. Az egyik, hogy a vezérő bizottság példájára a megtámadott vas-

utasok iránt szeretetünknek, ragaszkodásunknak és nagybecsülésünknek adjunk kifejezést. (Eljenzés.) A másik pedig az, hogy a Függetlenséget ne járassuk, előfizetőinek sorából lépünk ki.

A zajos helyeslésektől többször megszakított beszéd után ívet köröztek, amelyet mindjárt többen aláírtak, kijelentvén, hogy a Függetlenségre továbbra is előfizetni nem hajlandók.

A következő szónok Walter Ede államvasuti főtiszt volt:

— Bár nem tartozom a Függetlenség által apostrófáltak közé, a központi vezetőség szeretetteljes pártfogását és támogatását úgy a magam, mint vasutas-társaim nevében hálás köszönettel fogadom.

Amidőn pedig köszönetünknek adok kifejezést, kijelentem a vasutasokkal együtt, hogy bizalommal viseltetünk pártunk vezetésére iránt, azért is, hogy ilyen méltatlan inzultust megbélyegezt s bennünket vasutasokat az ellen megvédt. (Elénk helyeslés.) Homonnay Nándor állomásfőnök szólalt fel ezután, s a következőket mondta:

— Igen tisztelt Uraim! Mint egyike azoknak, akiket a Függetlenség cikke keményen megtámadott, hálás köszönetemet tolmácsolom azért a meleg, jóleső védelemért, amelyben engem is részesítettek. De ugyanekkor egy kéresem is volna, s ez a vasutasokhoz szól. Arra kérem azokat, akik pártunk zászlója alá sorakoztak, hogy ne csak lelkes, odaadó hívei legyenek a pártnak, hanem törekedjenek arra, hogy pártunknak minél több új hívet is szerezzenek. Ez lesz az én legnagyobb, legszebb elégtétele. (Zajos helyeslés, éljenzés.)

Majd pedig Gyarmati József szólalt fel, aki lelkes munkára hívta fel a jelenlevőket s arra kérte őket, hogy lelkesedéssel, szívvel lélekkel sorakozzanak a párt zászlója alá és híveket toborozzanak.

Ezután a pártszervezési munkálatok kerültek szóba, amelynek megvitatása után az ülés véget ért.

Melyik vasut?

*

A közuti vasutra adott

A társaság ajánlatot;

Van — írta kilenc ivre —

Három alternatívje.

A városnak most módja van:

Döntson, ilyen kell, vagy olyan?

S megköszöni a város szépen,

Hogy ily figyelem jutott részül;

„A három közül — így felel —

Azt az egyet építse fel,

A melyik egyszer — el is készül.”

VIDÉK.

Pankotai küldöttség a kultuszminiszternél. Pankota község képviselőtestületének megbízásából több tagból álló küldöttség tiszteltet ma Nagy József plébános vezetésével mellett Zichy János gróf kultuszminiszter előtt. A küldöttség a miniszternek kérvényt nyújtott át, melyben kéri, hogy Pankotán négy osztályú gimnázium létesíttessék. A gimnázium a mostani katolikus iskola helyiségében helyeztetnék el, főtartására a képviselőtestület a község adójának 20%-át szavazza meg. A küldöttséget a miniszter igen kegyesen fogadta és megígérte, hogy a község áldozatkészségét méltányolva a kérelmet különös figyelmébe veszi és azon lesz, hogy azt mielőbb megvalósítsa; így remélhető, hogy Pankota és környéke régi óhaja mielőbb megvalósul és a vármegye egy gimnáziummal gazdagodni fog. A küldöttség még Várady L. Árpád és Barkóczy báró miniszteri anácsozoknál tiszteltet, ahol szintén rokonszenvesen fogadták.

Aktuális emberek.

Hartl Sándor nyugalomban.

— A városok ellensége. —

A királyi kegy sugarainak melegével körülvéve vonult az elmúlt héen nyugalomba Hartl Sándor miniszteri tanácsos, a Lipét-rend legifjabb tulajdonosa. Mint penzionált méltóságos ur is a legfiatalabbak közé tartozik a tanácsos, aki bucsuzkodások és megható jelenetek mellőzésével fordított hátat a belügyminiszteriumnak, a hol a koalíciós kormányzás alatt a legfontosabb pozíciót ő töltötte be. A városi ügyosztály élén állott és négy esztendő alatt egyetlen egyszer sem mulasztotta el, hogy a városok, de különösen Aradvárosának kellemetlen meglepetéseket ne okozzon.

Andrássy Gyula gróf a városi ügyek tulajdonképeni vezetőjét, Némethy Károly dr.-t, a választójogi statisztika és a pluralitásos reformtervezet kidolgozásával bízta meg és a városok autonómiájának érzékeny és komplikált gépezetét ez idő alatt Hartl Sándor ellenőrizte. Hadik gróf államtitkárnak éppen nem városzerető és feudális szempontokból ítélkező utasításai szerint.

Az Aradi Közlöny olvasói emlékezhetnek, hogy Aradváros közgyűléseinek felterjesztett határozataira az utóbbi években országos felűnést keltő miniszteri leiratok szoktak leérkezni. Elég a vízvezetési szabályrendeletet megsemmisítő és az autobus üzembizottság felelőtlenségét kimondó miniszteri döntésekre utalni. Maga az a modor, melylyel Hartl a törvényhatóságot megleckéztetni szokta, elég bepillantást nyújt a nyugalomba vonult tanácsosnak a vidéki polgárság felől táplált felfogásába. Még az esetben is, mikor a nagy közönség érdekeinek védelmét tűntette ki magas pártfogásával a városok mindenható ura, oly módon nyilatkozott ez meg, hogy a sorok között nyíltan megtalálhatták a tanító bácsi nádpálciájának suhogását. Pedig igen sok példa bizonyítja, hogy a közérdek előre tolása mögött az autonómia iránt érzett gyűlölet húzódott meg.

Hartl a városok jelentőségét nem tartotta valami sokra és szinte prepotenciának vette, ha azt kérték, hogy valamelyik ügyüket soron kívül intézzék el. Nehezen hozzáférhető természeténél fogva az informatorokat nem szívesen hallgatta meg. Innen magyarázható meg, hogy ugyanazon ügyben sokszor homlokegyenest ellenkező határozatokat hozott. A szerint, ahogy a kérdést például egy későbbi közgyűlésből másképp megvilágítva terjesztették fel. Sőt az is megtörtént a városi ügyosztályban, hogy egyik város határozatát jóváhagyta, a másikat megváltoztatta ugyanazon ügyben. Rendkívül szorgalmas és sokat dolgozó tisztviselő volt a fiatalon nyugalomba vonult tanácsos, aki azonban egy házzal eltévesztette a helyét. A koalíció idején a földmivelügyi minisztériumban kitűnően bevált volna. Vagy ki tudja? Lehet, hogy kormányának teljes megalégedésére fűződik nevéhez igen sok város haladásának — megakasztása.

TANÜGY.

(—) Magánvizsgálatok. Az aradi államilag segélyezett községi polgári leányiskolában a tanévvégi magánvizsgálatok ezévi június hó második felében lesznek. Ez iránti folyamodványokat május hó 1-ig fogadjunk el. A vizsgálatok napjáról a magántanulókat külön értesítjük. Simon Karolin, igazgató.

Az aradi községi polgári fiúiskolában a tanévvégi magánvizsgálatok június hó utolsó napjaiban tartatnak meg. A magánvizsgálat

engedélyezéséért május hó 14-ig lehet folyamodni. Az engedélyt nyert magántanulókat a vizsgálat napjáról annak idején külön értesítjük. Almásy T. Pál, a Kazinczy-utcai polg. fiúiskola igazgatója. Szathmáry István, a Ferenc-téri polgári fiúiskola igazgatója.

(—) Irodalmi ünnep a tanítóképzőben. Gazdag műsorral nagyszabású ünnepséget rendez az áll. tanítóképző intézet önképzőköre e hó 23-án délután 5 órakor az intézeti tornacsarnokban. Gyulai Pál emlékére ünneplik ez alkalommal. A belépődíj ülőhelyre 1 korona, állóhelyre 50 fillér. A tiszta jövedelmet jótékony célra, szegénysorsu ifjak tanulmányutjának elősegítésére fordítják.

IRODALOM ES MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: *Erdőszelvény*, este: *Válás után* Mezey Péter bucsufelléptével. (A. bérlet.)

Hétfő: *Államtitkár ur*, vigjáték. Mezey Péter bucsufelléptével. (B. bérlet.)

Kedd: *Luxemburg grófja*, operett. (C. bérlet.)

Szerda: *Koldusgróf*, operett. (A. bérlet.)

Csütörtök: *Luxemburg grófja*, operett. (B. bérlet.)

Péntek: *Cornelille harangok*, operett. Pintér Imre felléptével. (C. bérlet.)

Szombat: *Hoffmann meséi*, opera. Pintér Imre felléptével. (A. bérlet.)

* A jóbarátok. Érdekes vendégszereplések adtak aktualitást Tarnou idejét mult vigjátékának, A jóbarátok-nak. Almásy Endre, a szegedi színház jónévű művész-igazgatója és a színpadtól most bucsuzó Mezey Péter léptek fel a darab két főszerepében. Almásyt most ismerte meg az aradi publikum és már ezzel a bemutatkozással is egy csapásra megnyerte a közönség rokonszenvét és tetszését, mely az est folyamán viharos tapsokban és ünneplésben is megnyilatkozott. Almásy elegáns fellépésű, kellemes megjelenésű művész. Póznélküli játéka, kellemes beszédmodora értékes színész kvalitások, melyekkel közvetlen hatást ér el. A bucsuzó Mezey Péter régi ismerőse az aradiaknak és az ünneplés a kitűnő játék mellett egyképen szólt a kedves ismerősnek. Az előadás sikeréhez járultak Polgár, Keszler, Dolly és Kulcsár. H. G.

* Hangverseny. Nagysikerű, minden részben élvezetes hangversenyt rendeztek ma Szalay Arankának, a jeles és széles körben elismert aradi zongora és énektanárnőnek növendékei a Fehér Kereszt nagytermében. A hangversenyen a növendékek közül: Halász Lili, Oggolder Pálma, Kovács Ella, Nagy Ilonka, Iritz Manó, Szűcs Jolán, Lázár Vali urleányok, továbbá Szánthó Manó, Szilágyi Béla és Rózsa Dezső működtek közre s valamennyien a maguk ügyessége mellett tanúságot tettek arról a végtelen gondosságról és invencióról, amelyet tanárnőjük zenei nevelésükre fordított. A növendékeken kívül Pollák Gyula, Aufricht Miksa, Mittermayer Ödön és Kreiner Rolf közreműködése szórakoztatta a nagy számban megjelent közönséget. A hangverseny után, amelynek minden pontját zajosan megtapsolták, a közönség kíváncsiára Szalay Aranka énekelt el két dalt, az ő ismert, kedves csengésű hangján. A tanárnőt növendékei két hatalmas babérkoszorúval lepték meg. A műsort tánc követte, amelyen a megjelentek pompásan mulattak.

* A Mittermüller hangverseny. Holnap, vasárnap délután fél 5 órakor tartja Mittermüller József jótékonycélú, igen érdekes műsoru hangversenyét, a Fehér Kereszt nagytermében.

/ * Vasárnap az Urániában. Mesébe illő műsorral szórakoztatja vasárnap délután a publi-

kumot az Uránia-színház. A közönség csak a napokban beszélt elragadtatással a gasconai golfok viharairól készült mozgófényképről, vasárnap pedig a tenger zajlásáról készült csodaszép mozgófényképnek lesz hasonló nagy sikere. Esményi szép felvétel ez, mely csodálatos hűséggel adja vissza a megkapó szép természetű tüneményt. Négy ritka mulatságos bohózat deríti fel a műsor keretében a nézőt. Szóval ismét nagyszerű szórakozásban lesz része a publikumnak az Uránia színházban. 241.

A legfőbb kérdés.

Beteg a város: ég a láza,
A deficit hidege rázza,
A vashidakra ráfizet
És nem adhat olcsóbb vizet.
Autobusz fog tönkremenni
És nem mentheti semmi semmi.
S míg a polgár majd félbolond,
A városházán az a gond,
S folynak csatározások: —
Tanácsos-e a tanácsnok?

A miniszterelnök Bécsben.

A mai minisztertanács.

Távirati tudósítás.

Arad, április 16.

Ma délelőtt — mint fővárosi tudósítónk jelenti — minisztertanácsot tartottak, amelyen a közel jövő teendőit beszélték meg. Lukács László a minisztertanács határozata következtében Bécsbe utazott. Khuen pedig a napokban jelenik meg a felség előtt. Mai jelentéseink ezek:

Minisztertanács.

Ma délelőtt tíz órakor a kormány tagjai minisztertanácsra gyűltek össze a miniszterelnökségi palotában. Enek a tanácskozásnak tárgyai — mint már megírtuk — az új országgyűlés összehívása és a választások kiírására vonatkozó intézkedések, hivatalos jelölések, a kormány kiegészítése új miniszterek és államtitkárok kinevezése által, valamint a csütörtökön Bécsben tartandó közös miniszteri értekezleten tárgyalandó közös költségvetés voltak.

Khuen a királynál.

Khuen gróf miniszterelnök — mint már megírtuk — a mai minisztertanács határozatával szerdán Bécsbe utazik, ahol külön kihallgatáson jelenik meg a királynál és megteszi előterjesztéseit. Ugyanakkor résztvevő a közös minisztertanácsban is.

Lukács László Bécsben.

A mai minisztertanács után Lukács László pénzügyminiszter délután Bécsbe utazott, ahol holnap osztrák kollegájával és a közös miniszterekkel fog tárgyalni a közös költségvetés tárgyában. Hétfőn Lukács két napra a Semmeringre megy s csütörtökön résztvesz Bécsben a közös miniszteri értekezleten.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetési osztály — 151

HIREK.

TISZA ISTVÁN LEVELE.

Tisza Istvánról még a politikai ellenfelei is elismerik, hogy nem szokott elhamarkodott ígéreteket tenni, de ha valamit megígér, azt be is tartja. Tisza gróf nem tartozik ama politikusok közé, akik úgy egyeseket, mint tömegeket mértéktelen ígérekkel akarnak magukhoz láncolni. A pillanatnyi sikernek ezt az eszközét ő őszintén lenézi. Ha ígéretet ad, azt azzal a szándékkal teszi, hogy meg is tartsa. Egyesek ambícióját nem vágyakozik kielégíteni kecsesítő ígérekkel, ellenben intézményekért és társadalmi rétegek érdekeiért szívesen cselekszik és munkálkodik befolyása egész súlyával.

Ilyen ígéretet tesz most Tisza István, amikor a vasutasok érdekeinek védelmét helyezi kilátásba Andrányi Károlyhoz, az aradi munkapárt egyik elnökéhez intézett itt következő levelében:

Budapest, 1910. IV—14.

Nagyságos Uram!

Arra kérem, hogy a negyedik kerület elnökségének szíveskedjék átadni az ottani polgárok nevében kifejezett meleg üdvözlétért hálás köszönetemet. Különösen jól esett, hogy a kerületben lakó vasutasok kifejezetten kiemelték csatlakozásukat.

A magyar közéletnek egyik legszebb alkotását és hűszkeségét láttam mindig a magyar államvasutakban s a multban is e nagyszabású intézmény magas rendeltetéséhez méltó állapotban való fentartása volt mindenkori törekvésem.

A jövőben is teljes odaadással fogok minden oly törekvést előmozdítani, amely az államvasutak fejlesztésére irányul és biztosítja azt, hogy minden tekintetben megelégedett és odaadó kötelességérzetű áthatott személyzet állbasson a nagy cél szolgálatában.

Igaz fízstelettel, kész hiva: Tisza István.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 17-én az időjárás: enyhe, elvélve csapadék.

— A munkapárt szervezkedése. A II. kerületi aradi nemzeti munkapárt választmányát e hó 18-án este 1/4 9 órakor a „Központi Szálloda” fődszínti kistermében megtartandó ülésre tisztelettel meghívom. Szalay Károly dr., II. ker. elnök.

— Tanácsos, vagy tanácsnok. Bedő Árpád dr. kihágási bíró ma hozott ítéletet Joó Béla árvaszéki ülnök feljelentése folytán megindított perben és Kovács Vince tanácsnokot felmentette a címbitorlás vádjá alól. Az indoklásban kifejti a bíró, hogy „Kovács teljes jóhiszeműséggel használta a tanácsosi címet, habár ez őt meg nem illeti; tanácsosi címet csak a király adhat kinevezés vagy adományozás útján, de nem a törvényhatóság.” Az ítéletről Varjassy Lajos polgármestert is értesíti a bíró, hogy a közjogi sérelmet képező címtábla eltávolításáról adminisztratív uton gondoskodjék.

— **Eröss püspök Aradon.** A tiszántúli református egyházkerület püspöke, **Eröss Lajos** hivatalos egyházvizsgáló körútjában ma este kilenc óra után érkezett Aradra. Hívei, az aradi reformátusok lelkes és meleg fogadtatásban részesítették főpásztorukat. A vasúti indóház a vonat érkezéig zsúfolásig megtelt **Eröss** püspököt váró közönséggel. Az aradi református egyház presbiteriuma **Fábián László** nyugalmazott főispán, egyházi főgondnok vezetésével jelent meg. A hívek száza teljesen ellepték a várócsarnokot és az indóház előtti teret. A Nagyváradi felől jövő vonat tizenöt perc késéssel érkezett meg. A mozdony utáni második vasúti kocsis első osztályának ablakánál álló egyházfőt hatalmas éljenzéssel fogadta a közönség. Mikor kíséretével együtt elhagyta a kocsit, a presbitérium élén **Csécsei Imre** lelkész járult eléje, hogy üdvözlője: — Mikor Méltóságod Arad területére lép, a hívek szeretete és törhetlen ragaszkodása fogadja — ugymond a lelkész. Eljöttünk ide, hogy bizonyosságot tegyünk arról a szeretetről, melyet egyházunk főpapja iránt érzünk és kérjük, hogy ezt ép olyan érzelmekkel viszonzassa. Azután arra kérte a püspököt, hogy vegye gondjaiba az aradi egyházat és istenáldását kérte fontos missziójára. Lelkes éljenzéssel csatlakozott a közönség **Csécsei** üdvözlő szavaihoz. **Eröss** püspök meghatottságának adott kifejezést a szép fogadtatásért és ígérte, hogy a szeretet eme fehér virágát élte legszebb emlékei között fogja őrizni. Ezután **Varjassy Lajos** polgármester a város nevében üdvözölte néhány szóval **Eröss** drt. Majd **Fábián Lászlóval** kocsira ült a tömeg folytonos éljenzése közben az illusztris vendég és ennek lakására hajtatott, a hel az aradi egyház kiválóságainak társaságában megvacsorázott.

— **Cirkuszi előadás — Fedák Sárival.** Budapestről azt a furcsa hírt jelentik, hogy **Teleki Sándorné** grófné, aki **Szikra** néven ismeretes, a Beketow-cirkuszban artista előadásokat akar rendeztetni, ameyen azonban **Fedák Sári** is föllépne. A mágnáskörök erkölcsi támogatásukat kilátásba helyezték. A tiszta jövedelmet az ököritői nyomorgóknak adják.

— **A Marczali-ügy ítélete.** Tudvalevő, hogy **Marczali** Henriket az egyetemi tanács dorgálásra ítélte a Singer-affér miatt. Az ítéletről, amelyet még nem hoztak nyilvánosságra, ezt mondta **Marczali**:

— Éppen most írom a fölebbezésemet **Zichy János** gróf kultuszminiszterhez Irtó hadjáratot indítok, amelynek végén én és **Singer Arthur** tisztán és szeplőtlenül fogunk állani. *Ki fogom mutatni, én, a történetíró, hogy ilyen hajszát Magyarországon Karaffa óta nem csináltak emberekkel!* Az ítéletet azért nem adom oda önöknek ma sem, mert nem tartom véglegesnek. Jóvá még nincsen hagyva ez a föltétlenül rosszindulatú ítélet, amelyet a kultuszminiszter minden bizonnyal meg fog változtatni. Minek csináljak én tehát magamnak kétszeres munkát? Ugyis nyilvánosságra hozok majd mindent, de azt ezek az urak nem fogják megköszönni!

— **A Bibics-féle ösztöndíj kiadása.** A hétfői vármegyei közgyűlésen kerül betöltésre a **Bibics** féle ösztöndíj — négy helye. A négy hely közül az alapító oklevél értelmében kettőt bologár fiuval fognak betölteni, kettőt pedig választás útján. A pályázók közül a vármegye, **Bleiziffer** volt galsai községi jegyző **Géza** nevű második gimnáziumi tanuló árva fiát és **Traytler Andor** dr. volt megyei kórházi orvos **Endre** nevű második osztálybeli reáliskolai tanuló fiát jelölte.

— **A királyi ügyészség vádirata a parlamenti hősök ellen.** A budapesti királyi ügyészség vezetője, **Sélley Barnabás** dr. főügyész helyettes, beterjesztette a budapesti büntetőtörvényszék vádtanácsához az ügyészség vádindítványát hat volt képviselő ellen, akikről azt állapították meg, hogy a képviselőházi verekedésben aktív részük volt. A királyi ügyészség vádat emel **Beck Lajos** dr., **Zakariás János** dr., **Hoffmann Ottó**, **Markos Gyula**, ifj. **Madarász József** és **Eitner Zsigmond** ellen kétrendbeli hatóság ellen való erőszak büntette és kétrendbeli súlyos testi sértés vátsége miatt, mint tettestársak ellen, mert az 1848: III. törvények alapján a képviselőházban megjelent miniszterelnökök és földművelésügyi miniszteren, mint hatóságokon, a képviselőházban hivatalos eljárásuk alatt tettleges bántalmazást és egyben nyolc napon túl, de husz napon belül gyógyuló testi sérülést okoztak. Az ügyészi vádirat ellen a hat terhelt minden valószínűség szerint kifogásokat fog bejelenteni, amelyeket a vádtanács annak idején majd tárgyalásra tűz ki.

— **Adományok a Fábán-szoborra.** **Fábián** Gábor szobrára a következő adományok folytak be újabbán a Kölcsény-Egyesület elnökségéhez: **Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár** 300 K, **Bohus Zsigmond** báró 150 K, **Szalay Antal**, **Purgly János** 50—50 K, **Heinrich Sándor** 25 K, **Posgay Lajos** dr., ifj. **Neuman Adolf**, **Posgay István** dr., **Köller János**, **Réthy Viktor**, **Virágh Lajos** 10—10 korona, **Babó Iván**, **Csikó Ödön** dr., **Tisch Mór** dr., **Löwinger Miksa** dr., **Lócs Rozsó** 5—5 K, **Angel István** dr. 4 K, **Varjassy Lajos**, **Reicher Károly**, **Szabó István**, **Kovács Marcell** dr., **Zubor Andor**, **Sarlot Domokos**, **Mészáros Dániel**, **Kádas Kálmán**, **Demokos László**, **Galla József**, **Schartner Sándor** dr. 3—3 K, **Csikó Károly**, **Figus Albert**, **Mikosevits Iván**, **Viasz Ferenc**, **Heller Mór** dr., **Lukácsy Miklós**, **Bittó József**, **Ottubay Dezső** dr., **Ferenczy Tibor** dr., **Szondy Béla**, **Jegessy Károly** dr., **Seybold Kálmán**, **Nagy József**, **Aknay Antal**, **Horváth János**, **Jakó Sándor** dr., **Riedl Zoltán** dr., **Wieser Aladár**, **Bökényi Aristid**, **Balcsó Antal**, **Kálmán Ferenc** dr., **Eles Simon**, **Bozóky Mátyás** dr., **Zit József**, **Révay Kálmán**, **Szöllőssy Jenő** dr., **Uráy József**, **Hoffman Győző**, **Vidéky Gusztáv**, **Vozáb József**, **Nagy Dezső**, **Sommer Nándor**, **Greén Nándor**, **Herling Gyula**, **Bod Kálmán**, **Zikó János**, **Szell Lajos**, **Sompó Gyula** dr., **Vannay Gyula**, **Kilényi János**, **Binder Gyula**, **Szuchy Károly**, **Kovács Géza**, **Bittner Róbert**, **Hodonszky Rozsó**, **Teller Kálmán**, **Höflich Samu** 1—1 K., **N. N.** 50 f.

— **Házasság.** **Bauer Gyula** aradi ismert kereskedő ma kötött házasságot a szép és kedves **Hundertmárk Dinával**.

— **Markos Gyula a fogházban.** Tudvalevő, hogy **Markos Gyulát**, a „**Herkó Páter**” szerkesztőjét, volt képviselőt 3 hónapi fogházra ítélték, mert a Kuriát megrágalmazta. Tegnap kellett volna bevenulnia a fogházba. Halasztást kért az igazságügyminisztertől s minthogy ezt nem kapta meg, hát ma megkezdte büntetésének kitöltését.

— **A debreceni sajtóbotrány.** Debreceni jelentés alapján írtunk arról, hogy állítólag **Székely Imre** lapszerkesztőt a városi közgyűlésen **Szávay Gyula** és **Szentkirályi Tivadar** leleplezte és zsarolással vádolta. **Székely Imre** most nyilatkozik erről és kijelenti, hogy ellene **Szentkirályiék** hajszát indítottak és a zsarolásból egy szó sem igaz. A vádaskedők ellen sajtópört indított. — **Debrecenből** jelentik: Tegnap este a debreceni polgárság tiltakozó gyűlést tartott, amelynek szónokai kemény szavakkal elítélték a **Székely Imre** debreceni lapszerkesztő ellen, a színházi pályázat botránya alkalmából indított hajszát. A népgyűlés határozati javaslatot fogadott el, amely szerint olyan trafikban, ahol **Székely** lapját nem tartják, a polgárság nem vásárol. A népgyűlésen sok százan vettek részt.

— **Hirtelen halál.** Budapestről írják: **Fáy Samu** dr., békéscsabai ügyvéd néhány nappal ezelőtt szállt meg Budapesten a **Rikócsi-úti** **Metropol**-szállóban. A hatvan éves öreg ur, aki szívbeteg ember volt és baja gyógyítása céljából jött a fővárosba, tegnap délután a szállóbeli lakásán hirtelen rosszul lett és mielőtt a szálló orvosa segítségére lehetett volna, meghalt. **Fáy** dr. 15 évig volt az **Aradi** Ipar- és Népbank eszabai fiókjának ügyésze. Temetése holnap délután 2 órakor lesz **Csabin**.

— **Padokat a Tökölly tőrré.** Panaszos levelet kaptunk, mely elmondja, hogy a tágas **Tökölly-téren**, amely kiasszfaltozása óta kedvelt sétahely lett, hiányoznak a padok, pedig esténként rengeteg a jobb családokból való közönség élvezi ott a korai tavaszt. Erre a mizériára felhívjuk a város hatóságának figyelmét. Kíváncsok volna, ha gyorsan fölláttatának ott megfelelő padokat.

— **Budapest székesfőváros vegyvizsgáló intézete** hivatalos jelentéseiben a következőket állapítja meg:

„A természetes **Ferenc József**-keserűviz rendkívül nagy kénsavas nátron és kénsavas magnesia tartalma, mely által ez minden más ilyenmű vizektől különbözik kétségtelenné teszi, hogy ezen víz gyógyhatását főleg ezen két alkotórésznek kell tulajdonítaniunk.”

A valódi **Ferenc József**-keserűviz biztos hatása, kellemes és olcsó használhatósága által tűnik ki, s ezért az orvosok és betegek többre becsülik, mint a gyengébb hasonló ásványvizeket. 251

— **Egy kalandornő nyomozása.** Budapestről jelentik: A bécsi rendőrség értesítése szerint, az ottani színházakban az utóbbi időben feltűnően sok zsebtolvajlás történt. Tegnapelőtt el is fogtak egy zsebtolvajt. Ez **Porgavenkó** Izsák orosz származású ember. **Porgavenkó** kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy nemrég jött Oroszországból **Ehrlich Lipótné**, született **Weiszfeld Franciska** budapesti születű, harminchat éves zsebtolvajnával, aivel rövid ideig Bécsben élt; az asszony azután egy fiatal emberrel Budapestre utazott. 8000 rubelt és temérdek lopott holmit vittek magukkal. A rendőrség nyomozza **Ehrlich** német, aki veszedelmes tolvaj; tizszer volt már büntetve. Legutóbb a dohány-utcai izraelita templomban érték tetten, amikor egy esküvőn az örömatya zsebéből kiakarta lopni a pénztárcát.

— **Születések és halálozások.** Az aradi anyakönyvi hivatalban április 16-án a következő születéseket és halálozásokat jelentették be: **Született:** **Zabos József** biztosítási intézeti hivatalosolgának **Katalin** nevű leánya, **Győr János** vasúti fűtőnek **Erzsébet** nevű leánya. **Meghalt:** **Philp Károly** 1 hónapos fiú, **Strumberger Károly** 9 hónapos fiú, **Oroszi József** 27 napos fiú, **Glígorsou Koszta** 60 éves napszámos, **Árnócsky Mária** 7 éves leány.

— **Tulzsfolt raktár miatt az ősszes női börtönök,** melyek ridikülők, kofferek, pénz, szivartárcák és más bűnösök, valamint tennisz verőrk, fociballók, kerekas korcsolyák, melyek lezártított árban lesznek eladva **Hegedűs Gyula** üzletében, **Aradon**, **Andrássy-tér** 15. Telefon szám 506. 1761

— **Értesítés.** Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy május hó elsején (**Arad**, **Deák Ferenc** utca) újra kóser-éttermet nyitok a legízletesebben elkészített ételekkel és italokkal fogom b. látogatóim igényeit kielégíteni. Kérem úgy az igen tisztelt közönség, mint régi abonentseim szives támogatását. Tisztelettel **Goldmann Regina**. 1754

— **Örökös titok** marad minden háziasszony előtt, hogy mért ragyognak más lakásban, gyönyörű tartós fénnel a parkettek, hacsak nem ismeri még és nem használja a valódi **Fisenstädter-féle Mollin** pastát. A „**Mollin**” pasta minden nagyobb festék és fűszerkereskedésben

kapható. Egyedüli gyártója Eisenstädter testvérek Bécsben, IV.1. ügyeljen a védjegyre, amely egy páncélos lovagot ábrázol s amely minden dobozon látható. 6783

— Jó szövegetek olcsó áron szerezhet be bárki, ha azokat direkt a gyártás helyén rendeli meg. E tekintetben a régi jó hírnevű Siegel-Imhof cég Brünmben a legnagyobb előnyöket nyújtja. A legnagyobb választékban kaphatók itt a legolcsóbb áron a kitűnő szövegetek. Minden, még a legkisebb megbízás is gondosan lesz elintézve.

— Amit egy anya ír! M. . . ., 1909. október 25. KNORR C. H., WELS, élelmiszeripár! Küldök bizonylatot az Önök zablisztjéről és csatoltan két gyermekem arcképét igazolásul, hogy milyen jót tett nekik a zabliszt; mindketten felnőttek anélkül, hogy csak egyszer is betegek lettek volna. Hány asszonyt hallottam panaszkodni, hogy a gyermekeik, mikor fogzanak betegek és nyugtalanok; ezt én nem ismerem. A legkisebb gyermekem, aki most öt hónapos, oly erősnek és egészségesnek érzi magát, hogy már állni akar. Ez igazán öröm és ezt csak ennyek a jó zablisztnek köszönhetem. Megpróbáltam más lisztet is, de egyik sem tett a gyermekeknek olyan jót. A hol csak lehet, mindenhol ajánlom, mert tapasztalatból és meggyőződésből tudom, hogy az Önök zablisztje tényleg a legjobb a kis gyermekeknek. Hogy el ne felejtsem, az Önök zabmetéltje, makarónija és általában minden preparátuma kitűnő. Teljes tisztelettel K. M. . . ., mérnök neje. 6798

— Velicsek dr. Természeti Gyógyintézete és Szanatóriuma Németbogsán. (Krassó-Szörényi hegyvidék.) Magyarország legrégebbi ilyenmű intézete. Gyógyelemek: Lég (fény), nap, víz, massage, gimnasztika és diéta. Pensio. Légsátrak. Prospektus. Gyógyidény május 1-től október 1-ig.

— Uri hölgyközönség szíves figyelmét felhívjuk a Kelemen-féle legideálisabb Mágnes-crém, szappan, puder és kézfinomítóra, mely Kelemen gyógyszerésznél Berzova, továbbá Aradon Vojtek és Weisz uraknál kaphatók. 271

— Értesítés. A gyászoló közönség szíves figyelmébe ajánlok legmodernebb típusban síremlékeket, melyeket személyesen készítek és a legnagyobb gyárosoktól szerezek be s azokat raktáron tartom dúsán felszerelt nagy választékban. Tervezéseket művészies kivitelben és költségvetést díjtalanul készítek el. Legelőnyösebb beszerzési forrás. Minden munkáért és anyagért szavatolok. Vidékre is készséggel azonnal szállítok. Tisztelettel Menrath József, József főherceg-ut 11. (Evangelikus templommal szemben.) 1460

— Francia likőrök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likőr aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 279

TARKASÁGOK.

(A polgármester lakása.) A napokban Varjassy Lajos polgármester muszkai szőlőjéből jött haza. Együtt jött be a vasutól Winter ügyvéd is, akivel a polgármester fölfogását rendkívül jellemző párbeszéde volt Varjassynak.

Ugyanis autobuszon jött be Varjassy és Winter. A polgármester a Szent László utcában levő lakásába igyekezett. Amikor a Karolina-utcához ért az autobusz, Varjassy fölállt, hogy leszálljon.

— Miért nem a Szent László-utcánál szállsz le? — kérdezte Winter.

— Mert ott nincs megállóhelye az autobuszoknak.

— Nincs? Hiszen az sokkal forgalmasabb utca, mint ez. Hát miért nem csináltak megállóhelyet a Szent-László-utcánál?

A polgármester mosolyogva felelt:

— Ha ott nem laknék, már rég megcsináltam volna.

(Kártyások közt.) Van a külvárosban egy kis kávéház, ahol kétes ekzisztenciák szoktak kártyázni. Akad köztük bőven sipista is. Ebben a

kávéházban kártyázás közben hol az egyik, hol a másik játékos szokott felugrani, következetesen mindig ezzel a kiáltással:

— Játsszák veled a római pápa!

Egy csöndes szemlélő, amikor már isten tudja hányadszor hallotta emlegetni a római pápát, kiváncsian megkérdezte az egyik játékosától:

— Miért mondják maguk folyton egymásnak: „játsszák veled a római pápa”? Ez csak nem olyan rossz kívánság!

— Dehogyan nem! A mi társaságunkban a lehető legrosszabb!

— Miért?

— Mert a római pápa — csalhatatlan...

(A szerelem vége.) Egy kissé idős, nagyon elegáns úriember előfogta Leórey Leót a színház folyosóján és keservesen panaszkodott neki:

— Nézze, kérem. — mondta — nagy bajban vagyok.

— Szerelem?

— Azaz, hogy... nem az. Én itt már évek óta pártfogolok atyailag egy hölgyet és most végét szeretnék vetni a dolognak. Szakítani akarok vele, de nagyon, nagyon gavallérosan.

— Nehéz ügy.

— Adjon tanácsot.

A színész tündöklik egy kicsit, aztán nagykomolyan megkérdi:

— Tehát szakítani akar vele?

— Igen.

— Ugy, hogy soha többé semmi köze ne legyen hozzá, a nő szabad legyen s amellet egész életére el legyen látva?

— Ugy, ugy!

A fülébe sugta:

— Vegye feleségül.

BAKTERIUM-MENTES természetes ásványvíz.

Vese és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kiünő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva. — Aradi fölerakat POLLÁK JÓZSEF cégnél, József főherceg-ut 11. 6922

Új könyvek.

* Szerencse katonái. Az Egyetemes Regénytár piros vászonkötéses gyűjteményében jelent meg most Richard Harding Davis érdekfeszítő regénye: Szerencse katonái. Egész új világba vezet bennünket Harding ebben a könyvében, amelyben a megkapóan bájos szerelmi történet keretében a középamerikai örökké forrongó egzotikus kis államok belső életébe világít bele. Katonai forradalmak, Napoleon alkotat hajhászó apró elnökök fondorkodásai, zsarnok hajlamu diktátorok uralma, mindez pompás színjátékban folyik itt egybe és a sok törtéti kalandor között ott áll egy igazi férfi, aki a lelki küzdelmek és a külső harcok között nem veszíti el a fejét és szerelméért megvívja a maga diadalmas harcát. A pompás regény két kötetben jelent meg Singer és Wolfner kiadásában és az ára 2 korona 40 fillér.

* A kanári madár ápolása, kezelése és tenyésztése cím alatt most jelent meg egy ügyesen szerkesztett és jól megírt kis kézikönyv, amely magában foglal mindent, amit erről a kis házi kedvencről tudnunk kell. Sok sok hasznos utmutatást találunk e művecskében, amelyek ismerete feltétlenül szükséges mindazoknak, akik kanári madárral bírnak, vagy azok tenyésztésével foglalkoznak. Ára e művecskének 1 korona. Kapható minden könyvkereskedésben, de az összeg előleges beküldése után a kiadó Löw nővérek könyvkereskedése Budapest, IV., Sütő-utca 5. bérmentve küldi meg mindenkinek.

* Szegény ember dolga. . . Révész Béla, egyike az újabb magyar elbeszélő irodalom legértékesebb tehetségeinek, ezzel a címmel bocsátja közre egy új novellás füzetét, melylyel immár ő is bevonul a „Magyar Könyvtár” válogatott írói gárdájába. A proletár-világnak kevés oly írhett tollu rajzolója van nálunk, mint Révész, aki minden szembeszökő tendencia nélkül, meleg szívrrel és élelással vázolja az olvasó elé alakjait: szegény cselédányokat, akik a nagyvárosból haza vágyódnak, nyomorgó diurnistákat, akik a legfurcsább mellékjövdelemekkel egészítik ki napidíjukat, az öreg zsidó halottvirrasztót, a vőlegény fogdosó szegény vénleányt, stb., stb. S e képeket mindig színesen, elevenen, művészi tollal veti papírra, egészen egyéni stílussal, mely senkit sem utánoz. A „Magyar Könyvtár” e füzeté 30 fillérért kapható minden könyvárusnál.

* Lagerlöf Selma, a Nobel-díj idei nyertese, most egyike nálunk a legolvasottabb idegen írónak. Művei annyira tele vannak mélységes költészettel és csodás bájjal, hogy a világirodalom kevés hozzájuk fogható mutathat fel. A „Magyar Könyvtár” valóban nagy szolgálatot tett a közönségnek lefordításukkal, melyet Pogány Kázmér végzett nagy szeretettel és gondossággal. A füzet 30 fillérért kapható minden könyvárusnál.

* Argirus. A régi magyar költészet egyik legértékesebb és legelterjedtebb munkája, a Gyógyai Albert szerzette „História egy Argirus nevű királyfi-ról és egy tündérleányról”, eddigelé jó és olcsó kiadásban nem volt kapható. Pedig ismerete már csak azért is fontos, mert tudvalevőleg ez volt főforrása Vörösmarty bájos tündérváltékának, a „Csongor és Tündé”-nek. Most a „Magyar Könyvtár”, mely már annyi jeles füzetet szolgáltat az irodalomtanítást, ezt a hézagot is pótolja, Balassa József kitűnő bevezetésével közzébocsátva a szép elbeszélést. Mint a vállalat 579. száma jelent meg és 30 fillérért kapható minden könyvárusnál, valamint a kiadó cégnél: Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) r.-t., Budapest, Andrassy-ut 21. szám.

* Schopenhauer. A nagy pesszimista filozófus népszerű iratai közül a Paraenezisek és Maximák, melyek két évvel ezelőtt jelentek meg a „Magyar Könyvtár”-ban, aktora kelendősegre tettek szert, amekkorát bölcsészeti munka még aligha ért el Magyarországon. Az újabb füzet címe: Irók és kritikusok, olvasók és gondolkodók; könnyed stílusban írt apróbb fejtegetések, elmés ötletek és csufolások, melyek ma is épp oly találók, mint amikor először megjelentek. Kérdésük is — Benedek Marcell munkája — gondos és szabatos. A füzet, melynek ára 30 fillér, bizonyosan kapós száma lesz a kitűnő vállalatnak. Kapható minden könyvkereskedésben.

Fattinger-féle
hussal vegyült
kutyaeddel.

A legjobb és legolcsóbb eddel minden kutyanak.
: Mindenütt kapható. :

H. Polsterer Wr.-Neustadt 24
(Fattinger szabadalmazott hussal vegyített
kutya- és szárnyas-eddel gyára.)
— Óvakodjunk utánzatoktól. —

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, április 16

Készáru: Kínálat, vételkedv megfelelő, 5 ezer mm változatlan. Amerika 1/2-el olcsóbb.

Az árak 50 kilónként számolva:

	Déli sariát	2 órai sariát
Tengeri 1910. májusára	5.85—5.86	5.89—5.90
Buza 1910. áprilisra	12.65—12.66	12.54—12.55
Zab 1910. áprilisra	0.00—0.00	8.41—8.42
Rozs 1910. áprilisra	0.00—0.00	6.86—6.87
Buza 1910. októberre	10.8—10.79	10.81—10.82
Buza 1910. májusra	12.64—12.65	12.58—12.59
Rozs 1910. októberre	8.30—8.31	8.31—8.32

Zárul 5 órakor.

Osztrák hitelrészvény	—	—	—	667.—
Magyar hitelrészvény	—	—	—	818.—
Városi villamos vasúti részvény	—	—	—	361.65
Közüti vasút	—	—	—	055.69

„ETERNA“A világ legelegánsabb, legszebb, leglaposabb
és legpontosabb órája

1168

„Schild Frères Co“ Granges Schweiz.

Aradon
csakis

Weinberger Ferenc és Assael H. és Fia uraknál kapható.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Április 16. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül súlyban — fillérig; közép páronként 400—400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül súlyban 161—87 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban 164—187 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 170—172 fillérig.

Sertéselátszám: Április hó 12. napján volt készlet 29842 darab, április 13. napján felhajtott 240 darab, április 13. napján elszállított 148 darab, április 14. napjára maradt készletben: 29,934 darab.

A hizott sertés üzlet irányzata változatlan.

URANIA SZÍNHÁZ.

(Baró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Márcs 1910. április 17-én, vasárnap:

1. Kedves lakodalom. Humoros. — 2. Tengerzajlás. Ter-mészet után. — 3. Pali a bálon. Humoros. — 4. Jobb a valóság, mint az álom. Elettép. — 5. Nem szelel a pá-pám. Kacagtató. — 6. Az indusnő halála. Dráma. — 7. Nászutón. Bohózat. — 8. A szabin nők elrablása. Szen-zációs történelmi kép.

Előadások délután 2 órától kezdve.

NYILTTÉR.

1909. B. 99—12 szám.

Másolat.

Ő Felsége a Király nevében!

A pécskai kir. járásbírósa mint büntető bíróság becsületsértés és vallás és ennek szabad gyakorlata elleni vétséggel vádolt Tamásdán István elleni bűnügyben dr. Karácsonyi Sándor ügyészi megbízott illetve Ruszu Péter pótmagán-vádoló által emelt vád fölött, a Pécskán 1909. évi augusztus hó 31-én Nádas József díjnok jegyző-könyvvezető részvételével megtartott nyilvános tárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatás után a következőképpen:

Ítélt:

A kir. járásbírósa Tamásdán István 64 éves gör. kel. lelkész, özvegy, 3 gyermek atyja vagyonos, katona viselt, ópécskai születésű és lakos vádlottat a btkv. 261. §-ába ütköző, a 261. §-a szerint minősülő becsületsértés vétségében, amelyet elkövetett az által, hogy 1909. február 12-én Ópécskán a gör. kel. román templom oltár helyiségében Ruszu Péter gör. kel. tanító ópécskai lakost torkon ragadta, bűnsnek kimondja s ezért a btkv. 261. §-a alapján a jelen ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap végrehajtás terhe alatt ezen kir. járás-bírósnál fizetendő és az 1892. évi XXVII. t. c.-ben meghatározott célra fordítandó s behajthatatlanság esetén a btkv. 53. §-a alapján egy napi fogházra, átváltoztatható 20 korona pénz-büntetésre ítélt.

Köteles vádlott a B. P. 450. §-a alapján a felmerült 25 korona és a még felmerülendő bűnügyi költséget az 1890. évi XLIII. t. c. 9. §-ában meghatározott végrehajtás terhe mellett a m. kir. kincstárnak megtéríteni.

Köteles továbbá a vádlott a B. P. 480. §-a alapján Ruszu Péter pótmagánvádolónak 50 korona ügyvédi költséget ezen ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap és végrehajtás terhe alatt megfizetni.

A bíróság vádlottat a btkv. 191. §-ába ütköző vallás és annak szabad gyakorlata elleni vétség vádjá és következményei alól a B. P. 326. §-ának 2-ik pontja alapján felmenti.

Vége a kir. járásbírósa az ítéletet egész terjedelmében indokálva együtt vádlottköltségére az Aradi Közlönyben jelen ítélet jogerőre emelkedése után közzétenni rendeli.

Dr. Novák Aurél ügyvéd munkadíját saját felével szemben 50 koronában állapítja meg.

Indokolás:

Dr. Barb Demeter és Táská Tódor tanuk esküvel megerősített vallomásaival a bíróság bizonyítva látja, hogy vádlott 1909. évi február hó 12-én az ópécskai gör. kel. román templom

oltár helyiségében Ruszu Pétert torkon ragadta. Minthogy vádlottnak ezen cselekménye Ruszu Péterre feltétlenül meggyalázó, vádlottat a becsületsértés vétségében bűnsnek kimondani és az ítélet rendelkező része szerint büntetni kellett.

A büntetés kiszabásánál mint enyhítő körülményt vette a bíróság figyelembe vádlottnak büntetlen előéletét, azt, hogy Ruszu Péter vádlott felszólítására sem távozott az oltár helyiségéből, ahol a liturgia szerint csak a papok lehetnek; súlyosítónak vette pedig azt, hogy vádlott mint pap az oltár helyiségben követte el cselekményét.

A bíróság vádlottat ellenben a vallás és annak szabad gyakorlata elleni vétség vádjá és következményei alól felmentette, mert a kihallgatott tanuk vallomása alapján nem látja bizonyítottnak azt, hogy vádlott azon cselekményével, hogy Ruszu Pétert torkon ragadta, nyilvánosan botrányt követett volna el, amennyiben ezt csak dr. Barb Demeter lelkész és Táská Tódor igazolták, ellenben a templomban levő többi hívek azt nem látták s így azon meg sem botránkozhattak; más botrányos dolgot pedig vádlott nem követett el.

Az ítéletnek közzététele minthogy pótmagán-vádoló azt a tárgyalás folyamán kérte, a btkv. 277. §-a értelmében elrendelendő volt.

Az ügyvédi munkadíj megállapítása a B. P. 485. §-án alapul.

Az ítélet egyéb rendelkezése vádlott bűns-ségének a következménye.

Pécska, 1909. évi augusztus 31-én.

Moldoványi s. k.

kir. járásbíró.

A másolat hitelűl:

Pécska, 1910. évi április hó 2-án.

Imrik,

kezelő.

1747

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1910. évi április hó 17-én:

Délután 3 1/2 órakor mérsékelt helyárakkal:

Az erdőszleány.

Operette 3 felvonásban. Írta: B. Buchbinder. Zenéjét szer-zette: G. Jarnó. Fordította: Révész Ferenc. A verseket Országh Bertalan.

SZEMÉLYEK:

Hilk József	Delly Lajos.	Reutern, lovag Szabó L.
Gróf Loeben	Pelgrár S.	Földessy
Gróf Sternfeld		Boda Ferenc.
Josefine	Kun Irén.	Langa, erdősz Várnay Jenő.
Othegraven	Benkóné.	Krisztina
Gróf Kolonitzki Gerő János.		Dlössy Nusi.
		Walperl
		Leővey Leó.
		Mika
		Zalay Margit.

Kezdeté délután 3 és fél órakor.

Este 7 1/2 órakor, rendes helyárakkal

A) bérlet.

A) bérlet.

Mezey Péter vendégfelleptével:

Válás után.

Vigjáték 3 felvonásban. Írta: Bisson.

SZEMÉLYEK:

Duval Henry	Szentdrey M.	Champeaux	Delly Lajos.
Dianna, neje	Novák Irén.	Bontvardné	Benkóné.
Burganeauf	Mezey Péter.	Cobillon	Várnay Jenő.
Gabriella	H. Harmath J.	Victorin	Nádassy M.

Kezdeté este 7 és fél órakor.

Rendkívüli olcsó árakban árusítunk

férfi öltöny, felöltő és fiu ruhákra tiszta gyapju szöveteket.

LEICHNER és FLEISCHERArad, Szabadság-tér 17. — Telefon 475. szám.
Kizárólagos posztó gyári raktár. 1661

HA hull a haja vagy korpás a fejbőr

mint a legtokéletebb
és biztos hatású szer,
egyedül a világhírű

Dr. William Patterson-
féle

American Hair-Petrol-t

használja.

Egy üveg ára 2 kor.

Főraktár

Arad és vidéke részére:

HÁNZU NESTOR

Vöröskereszt Drogeria

Arad, Weitzer J.u. 2.

Városi és megyei telefon 455. sz.

Magyarországi vezér.épviselő:

Barabás és Stefanóvits,
Budapest, Alagut-utca 5. szám.

Értesítés!

Van szerencsém tisztelettel úgy a helybeli,
mint a vidéki igen tisztelt ismerőseimet és ked-
ves barátaimat értesíteni, hogy a Boros Béni-
tér 16. sz. alatt levő **Motor-kávéháza-**
mat eladtam és ahelyett báró Nopcsa
Elekne uraő házában levő 1702

Royal-kávéházat

(Boros Béni-tér) a mai napon Balázs
Antal artól megvettem, amely kávéházat
e hó végén ünnepélyesen megnyitok.

Tisztelettel

DEUTSCH L. Lipót,
volt Motor-kávéház tulajdonos.

Évszázadok óta ismert

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
SAVANYUVIZ

6845
A dupla kétszer

segítő gyógyító lényese
Karlsbad, Marienbad,
Fransensbad stb.
kuráknál; mindig
lényesen bevált.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK heti kimutatása.

Hivatalos helyiség Szabadság-tér 7. sz. I. em.
Telefon 294. sz. Telefon 294. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9—1 óráig.
Videki megkeresésekre — azoknak, a kik a
körnek nem tagjai — csak válaszbélyeg ellené-
ben válaszolunk.

1910. április hó 16.

Keresünk:

Aradra: egy cipő szakmabeli segédet.
Vidékre: 8 fűszer, rőfös és rövid, 3 rőfös
és rövid, 1 kézmű, 2 vas és fűszer és 6 vegyes
szakmabeli magyar, román és részben német,
tót és szerb nyelvismerettel bíró segédet.

Alánlunk:

1 irodistanót, 5 fűszer és csemege, 6 vegyes, 3
rőfös és divat, 1 vas és fűszer és 3 fűszer és
rövidáru szakmabeli segédet.

Az elhelyezés teljesen díjtalan; az Aradi
Kereskedők Köre tagjai előnyben részesülnek.
AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA

Klein Sándor,
titkár.

Keppich Zsigmond,
igazgató.

GUBER FORRÁS
A LEGKÖNY-
NYEBBEN
RÉSZLETHETŐ

ARZÉNES VIZ
VÉRSZEGÉNYség SÁPKÖR
IDEGGYENGESÉG
ÁLMATLANSÁG
ÉS MINDENFÉLE GYENGESÉGI
ÁLLAPOTOKNÁL ADHATÓ
KAPHATÓ: GYÓGYSZERTÁRAK, DROGUÉRIÁK
ÉS ÁSVÁNYVÍZKERESKEDESEKBEN

6849

A következő

ujdonságok

érkeztek

KERPEL IZSU

90,000 kötetes

kölcsönkönyvtárba

Duval: Ahogy az asszonyok szeretnek, Ahogy a férfiak szeretnek, Ahogy a lányok szeretnek, Szerelm vására. Biró: A családi tüzhely, Lengyel, G.: Véletlenek, Pekár: Rembrandt fejek, Szomaházy: A fehér asztal, Selyemruha, Biró L.: Marie, Croker: Váratlanul, Renaud: Szentmihály-hegyi ördögös, Harkányi: A holnap asszonyai, A holnap férfiai, Dr. Loránd: A vénülés, Szinai: Egy sápadt asszony, Hatvány: En és a könyvek, Tábori C.: Pesti élet, Schaw Bernard: Warrennemestersége, Lester F. W.: A haladás lelki tényezői, Jászai Oszkár: Művészet és erkölcs, Kabos E.: Mária látogatói, Móricz Zs.: Sári bíró, Földes J.: A kuruzsló, Szomaházy I.: A férjhezmenés művészete, Kaffka: Csendes válságok, Szomor: Az isteni kert, Ignotus: Kísérletek, Csörgő: Levelek, amiket meg nem írunk, Németben: Wothe Anny: Am roten Kliff, Rose Felicitas: Die Eiks von Eichen, Geierstam: Die alte Herrenhofallee, Sudermann: Strandkin-der, Ballestrem: Palazzó Iván, Wiggin Douglas: Was sih in dem Gasthaus begab Frenssen: Klaus, Heinrich Baas, Mann Thomas: Königliche Hoheit, Zobeltitz F.: Eva wo bist du? Bronson H. Meeresgold, Ewers H.: Der Zauberlehrling oder die Teufelsjäger, Bartsch: Elisabeth Kött, Lagerlöf: Gösta Berling, Croker: Die jüngste Miss Mowbray, Cerri I.: Evos Aphrodite, Jakobsen, Die Lore am Tore, Höcker: Ich grolle nicht, Twain Mark: Des Treulosen Ende, Schneider M.: Nebenwege, Skowronek: Sarah und Hagar, Upton Sinclair: Metropolis, Kipling Rudyard: Lang Latte & Genossen, Gersdorf: Anna Monikas

Kölcsönkönyvtár havi 1 kor. 20 fill, vagy ko-
tenként fizetve 8 fillér.
A könyvek újak és tiszták!
Videki bérlek
Is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek
A zenemű-kölcsöntárba
Is meglepő szép
ujdonságok érkeztek!
Zenekölcsöntári díj havi 1 kor. 40 fill,
vagy füzetenként 14 fill.

Kálmán Imre: Obsitos, Zerkovitz: Teaház
gyöngye. Most amikor minden virág nyílik.
Sas Náci: Czigánysors, Dr. Gellén: Parlament
induló, Zerkovitz: Girem-górom óriási baj! Szé-
pen Sietek?! Weiner: Ha jó az éjszaka mulatni-
kell, Zerkovitz: Ujj! A ligetben nagyszerű.
Lehár: Zigeunerliebe, Zerkovitz: Előadás vé-
gén, Erb Viktor: Katonazene, Ferenczy Gy.:
Miért? Kun M.: Hajnali dal, Weiner: Néger-
smokk, Szabad-e bemenni? Darewsky: Ön ez
a nő? Szepessy: Züllő nóták, Albini: Báró
Trenk. Sajó: Ures a tészek, Raimann: Tipp-
mamsel, Nádor: Boldogtalan voltam, Zerkov-
vitz: De jó volna, Califano: Carmela mia,
Sas Náci: Asszony nóták, Balázs: Valaki-
nek muzsikálnak.

Egyes könyvek és egész
könyvtárak vétele; könyv-
tárak kiegészítése és
berendezése.

KERPEL IZSÓ,

831

könyv-, zenemű és papír-
kereskedése Araden.

Telefon 885. sz.

Valódi brünni szövetek

Egy szelvény
3.10 m hosszú
elegendő teljes férő-
ruházat
(kabát, nadrág és mellény)
ára csak

1 szelvény 7 korona
1 szelvény 10 korona
1 szelvény 12 korona
1 szelvény 15 korona
1 szelvény 17 korona
1 szelvény 18 korona
1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.- K.-ért
éppoly felöltő-szöveteket, turista-lodent, selyemkam-
garnt gyári áron küld a mindenütt ismert meg-
bízható és szolid posztógyári raktár

az 1910. évi tavaszi és nyári idényre.
Siegel-Imhof, Brünn 4.

Minták ingyen és bérmentve.

6811

Nagy előnyre szolgál mindenkinek, ha szövet-szük-
ségetét directe a gyártáshelyén Siegel-Imhof cégnél
rendeli. Óriási forgalma miatt állandóan a legna-
gyobb választék a legújabb szövetekből, SZABOTT,
LEGOLCSÓBB ÁRAK! Bármily kis megrendelés tel-
jesítése szigorúan mintahű és figyelmes.

Az 1868. év óta forgalomban:

Berger gyógy- és hygienikus szappanai.

**ÓVAKODJUNK utazataktól és más készítmé-
nyek becsúszásától.**

E megjelölések:

Berger kátrányszappana,
Berger glicerin-kátrányszappana, és
Berger kén-kátrányszappana,
Berger gyógy- és hygien. szappanai

1465

Tegyük részre mint szóbeli védjegyek és azonkívül e
pótlásokkal: valódi és eredeti védve vannak.

Minden elárutató, aki ezen kizárólag valódi és szó-
beli védjegyekkel biztosított, 40 év óta kipróbált Berger-
féle szappanok helyett más készítményt csempész be,
megsérti védjegyjogunkat.

A mi szappanaink a
valódiság jeleül az
itt lenyomatott
védjegyet és cég-
aláírást viselik.

Tessék tehát ezen két ismertető-jelre ügyelni és kifeje-
zetten Berger-féle szappanokat kérni, mint a következő
cég gyártmányait:

G. Hell & Comp Troppau.

Kapható a magyar-osztrák monarchia és a külföld gyógy-
szertáraitban és szakbavágó üzletben.

Thierry A. BALZSAMA. Törvényesen védve.

Csak az apáca védjegye az igazi. A légzőszervek min-
den megbetegése, köhögés, rekedtség, hörghurut,
torokgyulladás, a mas gyomorbajok, minden belső gyul-
adás ellen, továbbá étvágytalanság,
székrekedés, székrekedés stb. ellen
tökéletes hat. Különb. szájbetegségek,
gyulladás, egiheg, kiütés, nyálkás,
s különösen influenza ellen stb. hasz-
nálni 12 kisecny vagy 6 duplaecny, vagy
egy nagy család uti üveg öt korona.

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apotheke
des
A. Thierry in Prograd
bei Rohitsch Sauerbrun.

DENTIFOLIA-KENŐCSE

eglepe, csabhatatlan és utóérhetetlen
gyógyíthatatlan még a régi, sőt rákos se-
beknél, sejtűseknél, daganatoknál, gyu-
adásoknál, kiütéseknél; eltávolít min-
den idegen anyagot, gennyedést, sokszor
ölöslőssé teszi a fájdalmas operációt.
2 tégely 3-40 korona.

Elm: Schutzengel-Apotheke des A.
Thierry in Prograd bei Rohitsch.
Központi raktár: Török József gyógyszer-
tárban. Budapest.

Páratlan a maga nemében

RUSZANDA

GYÓGYISZAP FÜRDŐ

Vasutállomás: Melenca (Terontalm.) Dalmagyarság.

Fürdőidény: május hó 14-től szept. hó 14-ig.

Minden vonattól olcsó kocsik várják a fürdővendé-
geket. Gyógyiszerár, posta, távirat és telefon
helyben. A fürdőn hírneves orvosok rendelkeznek vezető-
orvos dr. Dumits.

Biztos hatással bír köszvényben idült is-
lett rheumában, a skrofózis minden alak-
jában, minden kemény gyógymódúknak ellenálló
bőrbetegnek, psoriasis és prurigoában szem-
védők, rendellenes vérzésben szenvedő nők
idegbetegségnek csontbántalmaknál, caries
necrosisnál és idült lues bántalmaknál is.

Négy modernül berendezett szálloda 74 szobával. La-
kársra való felvilágosítást Tomics Marko vendéglős ad,
kinek kitűnő jó és izletes konyhája s valódi borai vannak.

A fürdőtelep acetylen világítással van
ellátva.

A fürdővendégek szórakozására cigányzene, zongora,
tekeasztal és tekepálya, nagy kiterjedésű, árnyékos és
virágos park, sétautak — kényelmes padokkal áll ren-
delkezésre.

Felvilágosítást s prospektust készséggel s kíváncsra díj-
mentesen küld a **FÜRDŐIGAZGATÓSÁG**.

ROPS

Modell 1910

**1910-es
modellünk
ujtásai:**

Intenzív lángzó. Gyorsan
forral. Kevés szeszt fo-
gyaszt. Erős alkatrészei
kivehetők és tisztíthatók.
Művészi galvano-bronz ki-
vitel. — Hozzáadva biz-
tonsági gyorslőzőnk ed-
digi előnyeit, a

„Rops” 1910

a jelenkor legszebb, leg-
tartósabb, legbiztosabb és
legtakarékosabb asztali
tűzhelye. Ha feldűl, elal-
szik. A szesz ki nem
fojthat!

Ára Budapesten:
4.— korona.

Régi használt példányokat a gyár
2 korona 50 fillér ráfizetéssel
1910-es modellre cseréli át.

Kapható minden szakmába
vágó üzletben.

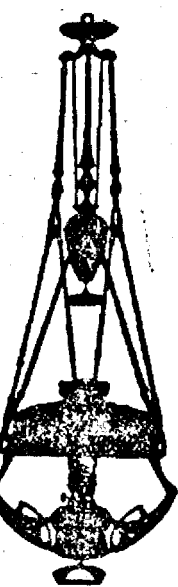
„ROPS” Fémáru gyár Részvénytársaság

Budapest, V., Váci-út 74./3.

Helyi elárutók: Póhna János, Rosenberg R.,
Harsch Gyula, Kohn József.

Képviselek vidéken keresztetnek.

Tulzsufolt raktár miatt

mélyen leszállított árakban kap-
hatók legújabb és legizlésesebb
üveg, porcellán és mosdó-
készletek. Nagy vá-
laszték függő és
-- asztali lámpákból.

Legtárgyosabb forrás 321

figurális dísz tárgyakból.

Legjobb minőségű china- és al-
pacca-ezüst dísz tárgyak, ugyaszín-
tén elsőrendű evőeszközök.

Képekerekből

óriási választék, több mint 400
új izléses minta van állandóan
raktáron.

FISCHER MÓR, Andrássy-tér 20. szám
(Fischer Ellis-palota.)

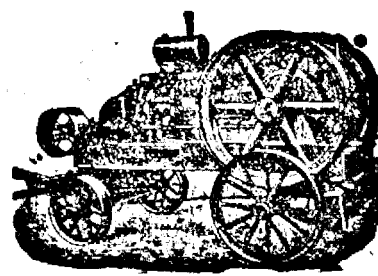
Megyei és városi telefon szám 568.

Admirál-olaj a legjobb padlók beore szítésére.
Pormentes, szagtalan.

6783

Ügynökök keresztetnek.

Ügynökök keresztetnek.

EREDETI „CHRISTOPH”!

benzin szivógáz-motorok, lokomobílok és
NYERSOLAJ-MOTOROK

ma az első helyen állanak. 6818

.. A „CHRISTOPH” név garancia. ..

75 éves kísérletek és tapasztalatok eredménye.

Kérjen árjegyzéket

DÉNES B. motorspecialista
.. cégtől ..

BUDAPEST, V., Lipót-körut 15.

SZULTAN TORRA

**A húgyhajtó és húgysavoldó
vizek királya, Cór- és dús
lithion-tartalmú ásványvíz.**

Kiváló vegyi összetétel következtében
sikerrel alkalmazható vese-, húgykö-
és hólyagbajok eseteiben, valamint
cukorbetegségeknek, csúszos bántal-
maknál; továbbá a légző- és emésztő-
szervek hurutos bajainak gyógyítására

Igazgatóság: Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 22.
Külföldi kitérő: EPERJES.

Főelárutók Aradon: Dür Gusztáv, a városháza
szemben, telefon 118. Nagy Farkas, telefon 268
Fejér Gyula, telefon 71. sz. 281

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy réginek bizonyult háziszert, mely már sok év
óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvények,
csont- és meghűléseknél.

Figyelemre méltó. Bűny hamisítványok miatt be-
vásárlásakor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti
üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel
és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van
csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.1.40 és K.2.-
és üvegdobozban minden gyógyszertárban kapható. —
Főraktár: Török József gyógyszeráránál, Budapest.
Dr. Richter gyógyszeráránál az „Arany országház”,
Prágában, Hrabovskíhozs 5. sz.

KISS szerencsése NAGY!

Szorgalom, munka, leleményesség és takarékoság hosszú idő alatt segít pénzhez, de gyorsan, váratlanul nagy vagyona szert tenni csakis nagy szerencse, nagyobb nyeremény útján lehet. Ezért vesz a legtöbb ember sorsjegyet, mert ezáltal állandóan reménye van gyorsan meggazdagodni.

Különösen a magy. kir. szab. osztálysorsjegyek kedveltek mindenütt, mert a kibocsátott 110,000 sorsjegy közül nyer 55,000, tehát biztosan minden második sorsjegy. A nyeremény-esélyek páratlanok, nincs a világon sorsjáték-tervezet, mely ily szolid és kedvező volna.

Ugy a kibocsátásnál, mint a húzásnál a m. kir. kormány gyakorolja a felügyeletet és ellenőrzést, ez az oka, hogy a közönség teljes bizalommal van az osztálysorsjegyek iránt.

A szerencse kiszámíthatatlan! Véletlentől függ sok ember boldogsága! Mindenkinél életében voltak és vannak pillanatok, mikor szerencsését, boldogságát megállapíthatná! Talán az itt közölt névsorban levő saját neve vagy más önnek kedves név mellett sorsjegy-szám egy nagyobb nyereménnyel lesz kihúzva már a legközelebbi húzásokon. Kisérelje meg szerencsését nálunk, mert

Jegyzék

a XXVI. magy. kir. szab. osztálysorsjáték 55,000 nyereményeiről, mely a 110,000 sorsjegy közül ki lesz sorsolva 6 hónap alatt.

Legnagyobb nyeremény

1.000.000 korona.

(Egy millió korona.)

	Korona
Jutalom	600000
Nyer. á	400000
1	200000
2	100000
3	90000
4	80000
5	70000
6	60000
7	50000
8	40000
9	30000
10	25000
11	20000
12	15000
13	10000
14	5000
15	3000
16	2000
17	1000
18	500
19	300
20	200
21	170
22	130
23	100, 80, 40
24	55,000 nyeremény és jutalomdíj
25	K 14,459.000

Az I. oszt. sorsjegyek árai:

Nyelcad	1.50 K	Fél sorsj.	6.— K
Negyed	3.— K	Egész	12.— K

Húzása:

május 19. és 21-én

KISS szerencsése NAGY

Kiss Károly és Társa

bank részvénytársaság, a magy. kir. szabadalm. osztálysorsjáték főelárusítóhelye.

Központ: Kossuth Lajos-utca 13. sz.

Fióküzlet: Erzsébet-körút 32. sz.

Hogy hívják?

Ezen szerencseszámok csakis nálunk kaphatók!

Adél	78243	Cristian	90677	Ferdinánd	102184	Izidor	108054	Manó	96078	Róland	51221
Adolf	94957	Cornelia	70499	Ferenc	108080	Izso	79340	Marcel	79341	Rozália	32463
Adorján	107699	Constantin	37763	Flóra	54741	János	108107	Margit	82649	Rózsi	90430
Adrien	108396	Clarissa	108004	Flórián	68021	Jakab	102186	Mária	84010	Rudolf	102169
Agnes	84005	Cézár	78318	Flóris	90850	Jenő	67331	Mariska	90685	Salamon	51244
Agost	39469	Cecilia	27998	Podor	41044	Jolán	73211	Márk	67341	Sámson	48173
Akos	102532	Carolina	39427	Francziska	627	Jónás	1229	Mária	63475	Sámuel	50046
Aladár	34098	Camilla	107456	Frida	91910	Józsa	103085	Márton	92330	Sándor	51234
Alajos	50451	Daniel	102134	Frigyás	37463	József	102556	Máté	29378	Sarolta	90792
Albert	53385	Dávid	93396	Fülöp	46934	Judith	64609	Malvin	102115	Sebestyén	94968
Alfonz	45593	Demeter	102239	Gábor	91079	Julia	32085	Matild	96081	Simon	102162
Alfréd	75015	Demjén	106191	Gabriel	64585	Juliska	27181	Mátyás	67306	Stefania	67684
Alice	90536	Denes	88078	Gáspár	102135	Kálmán	86747	Melinda	54719	Szaniszló	32473
Amália	53383	Dezso	53377	Gedeon	106192	Kamil	39055	Menyhért	41649	Szeréna	90670
Ambrus	107452	Domokos	46950	Gergely	91932	Karolin	73371	Mici	102545	Szidónia	1242
Andor	39758	Dóra	102266	Gertrud	91320	Károly	91950	Mihály	86744	Szilárd	48131
András	108036	Dorottya	48132	Géza	78266	Kázmér	108006	Miklós	102284	Tamás	38894
Anna	107465	Döme	39415	Gida	45579	Katalin	48172	Miksa	93390	Taszi	92305
Antalka	108029	Dömötör	91905	Gizella	39578	Kelemen	48157	Milán	71806	Teofil	102289
Antonia	64583	Eberhard	1202	Gottfrid	37770	Klára	653	Mór	96089	Teodor	39572
Aranka	32460	Edith	39770	Gusztáv	40671	Klotild	102269	Náci	71106	Teréz	65956
Armin	91940	Ede	38890	Gyárfás	640	Konrad	106161	Nándor	50631	Terka	87529
Arnold	98066	Edvard	71119	Guidó	27983	Kornél	51186	Natália	90712	Tihamér	84009
Aron	107237	Elek	93672	György	667	Kornélia	107240	Náthán	27112	Tibor	39495
Árpád	108018	Elemér	73365	Győző	631	Kristóf	64621	Nelli	41648	Titusz	78298
Artur	33820	Eleonóra	29430	Gyula	639	Krisztina	27180	Neszt	37336	Tivadar	679
Atilla	94926	Eliás	39588	Gyuri	102172	Lajos	1204	Netti	82104	Tóbiás	51239
Auguszt	108114	Ella	54735	Hedvig	10496	László	106152	Nina	39409	Tódor	48190
Aurél	33834	Elvira	40668	Heléna	46779	Lázár	51339	Olga	51494	Ulrik	39481
Aurélia	87539	Elza	90539	Henrik	48169	Lenárd	54405	Oliver	88080	Urban	108021
Balázs	64601	Emánuel	102200	Herman	78270	Lenke	689	Orbán	498	Valentin	64241
Bálint	46913	Emil	1195	Hermína	39459	Leó	106194	Oszkár	53379	Valéria	74133
Baudi	108115	Emilla	32472	Huberth	102586	Laura	102113	Ottília	87541	Vendel	90786
Barnabás	29359	Emma	636	Hugó	700	Leontin	87532	Ödön	198051	Verona	102298
Beatrix	63620	Enrde	50552	Ibolyka	88065	Leonora	93386	Ottó	82103	Vidor	29486
Béla	102191	Erna	73312	Ida	29833	Lidia	51190	Pal	106166	Viktor	107168
Benedek	73350	Ernesztin	79841	Ignác	102189	Lina	73335	Paula	46793	Vikar	67688
Benjamin	73388	Ernő	102570	Ilka	53400	Livia	39071	Péter	102225	Viktoria	1233
Bernát	27981	Ervin	60136	Illés	39591	Lóránt	73354	Piroska	96091	Vilma	601
Berta	46785	Erzsébet	107245	Ilma	102166	Lipót	39406	Pista	107654	Vince	106057
Bertalan	79306	Etel	48150	Ilona	90717	Lőrinc	107227	Pongrácz	39560	Walter	108013
Bertold	102577	Eugénia	32094	Imre	678	Lucia	45555	Ráchel	106184	Wladimir	93670
Blanka	1209	Eva	54443	Iren	102262	Ludmilla	90796	Rafael	108093	Zoltán	39455
Bódog	107644	Fabian	67693	Irma	39568	Lukács	39597	Regina	1201	Zseni	34085
Boldizsár	670	Fanni	94245	István	82639	Ludwig	74147	René	73214	Zsigmond	29446
Borbála	108092	Felicla	73224	Iván	46797	Lujza	79337	Rezső	68802	Zsófia	27360

A szíves megrendeléseket postafordultával kérjük, hogy a kívánt számot időközben el ne adjuk!

Tessék kivágni és címünkre beküldeni.

Megrendelés

Kiss Károly és Társa bank részvénytársaság
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 13. szám.

Szíveskedjék nekem a XXVI. sorsjáték I. osztályára a sorsjegyet, hivatalos tervet és majd nyereményjegyzeket küldeni.

A sorsjegy árát kor. fillért
(A meg nem felelő módot szíveskedjék áthasználni.)

Pontos
cími:

Név:
Lakhely, utca, házszám:
Utolsó posta. (megye):

mellékelve bélyegeken küldöm.
egyidejűleg postautalványon küldöm.
kérem utánvételezni.
6740

**Gyárosok,
pénzüntézetek,
vállalatok,
kereskedők,
iparosok**

üzleti
könyvek-
ben

**papiros- és
írószerekben,
irodai cikkekben
forduljanak ajánlatért**

**Pichler
Sándor** hoz

**ARAD,
Szabadság-tér 1.**

Telefon 308.
Képes árjegyzék ki-
vánatra ingyen.

Értesítés!

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy Schweidel József-utca 9. sz. alatt egy teljesen modernül berendezett 1448

butor asztalos műhelyt

nyitottam. Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat a leg-szebb és legpontosabb kiszolgálás mellett.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérem, tisztelettel

Jónás Aladár,

asztalos-mester.

Egy jó házból való fiu tanulónak felvétetik.

Alapított 1888. évben.

Várhoi László

uri- és női cipész.

Arad, Weitzer János-utca 2. sz.

Minortia-palota a leányiskolával szemben.

Van szerencsém a t. helybeli és vi-déki közönség figyelmét felhívni 19 év óta fennálló jó hírnévnek örvendő cipész-üzletemre. A bekövetkező tavaszi időnyre beszerzem mindennemű bőrkülönlegessé-geket.

Az önkéntes uraknak figyelmüket fel-hívom, hogy lábbelit készítek mindennemű fegyvernemhez a legjobb kivitelben, elő-írás szerint. Az egyenruházati egyletnek több év óta szállítója vagyok.

Visszamaradt cipők előnyös árban kaphatók. Rendelések 24 óra alatt eszkö-zölköztetnek.

Kiváló tisztelettel

481 **Várhoi László.**

Telefon 135.

GELLER I.

ékszerész.

Zsebórák

és **VALÓDI**

ezüstárak

nagy raktára.

ARAD,

Andrássy-tér 14.

חפץ 75

Ozokor

Kávé

Pótkávé

Pászká liszt

Pászká gríz

Szilva

Eczet

Bor

Szilvorum

Zsir

Osokoládé

és mindennemű húsvéti fűszerek jutányos árban kaphatók.

Preisach Vilmos

cégnél 1709

Arad, Árpád-tér 4. sz.

Zsinagógával átellenben.

Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű közön-ségnek szíves tudomására hozni, hogy jó-hírnévnek örvendő

szücs-üzletemet

a jelen kornak megfelelően berendeztem, ahol mindenféle szőrme, szőrmés téli ruhamezőknek, utazó bundák-nak, lábszáknak, télikabátoknak, harmanthunak, sapkáknak, boták-nak stb. nyári gondozását, mely, tűskár, betűzéses tepás elleni biz-tosítást a legjutányosabb áron elvállalom.

Ezen vállalkozás eddig Mayer Miklós szücs iparosnál, Salacz-utca 1. sz. alatt volt eszközölhető, de tovább egészségének szervezete meg nem eugedi, utódul engem bizott meg.

A nagyérdemű közönség további szí-ves pártfogását kérve, teljes tisztelettel

Beregszász Lajos,

1512 szücsmester, Hal-tér 13.

Ajánlom saját termésű kitűnő

hegyi boraimat,

valamint saját főzésű cognac, szől-va- és törköly palinkáimat, ugyszin-tén kitűnő rác űrmöst, palackok-ban, bármilyen mennyiségben ház-hoz szállítva. — Telefon 297.

Quirini Sándor

szőlőbirtokos. 281

Aulich Lajos-utca 7e. sz.

**Alkalmi vételek
és eladások**

ékszertárgyakban

arany és ezüstneműekben, Arad legna-gyobb óra és ékszerraktára

Deutsch Izidor

órák és ékszerész

Weitzer János-utca, Minortia-palota

Zálogcédulák

arany és ezüstneműk, gyémánt és brili-áns tárgyak a legmagasabb árban meg-vételnek vagy más tárgyakra átcserélhetők

TELEFON 438.

TELEFON 438

Afrana

a legjobb varrógép

házi és ipari célokra. — Kizá-rólagos raktár: 346

Koch Dánielnél

Deák Ferenc-utca 42.

:: Kedvező fizetési feltételek. ::

Méltóságos gróf Keglevich György ur gaz-daságában, Klemi major vasuti állomás, nagyon jó

here-széna
van eladó.

Mázsája, helyben ott mázsálva 8 korona.

1688

Mészáros, kasznár.

Gróf Potocki uradalom Gurahoncon

ajánlja kitűnő minőségű

tűzifáját,

u. m. I. és II. osztályu bükk és cserhasábot, valamint I. oszt. dorongfát, mindenkori a legméltányosabb ár-ban. Ugyanott kapható szőlőkaró, épületfának tölgyfa, valamint erdei- és mezei iparvasutakhoz kitűnő mi-nőségű talpa.

Érdeklődőknek az uradalom mindenkori szívesen szolgál részletes árajánlattal.

1658

126—1910. vhtó szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a világi V. ker. kir. járás-bírósnak 1909. évi Sp. I. 725/3. számú végzése következtében dr. Szegő Hugó aradi ügyvéd által képviselt Fischer Ármán, aradi lakos javára végrehajtást szenvedett kovaszinei lakos ellen 70 korona s járulékaik erejéig 1910. évi február hó 3-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és fel-foglalt és 2000 koronára becsült következő ingóságok, u. m. 1 db cséplőszekrény nyilvános árverésen eladatik.

Ezen árverés a világi kir. járásbírósnak 1910. V. 98/2 sz. a. végzése folytán az Avarffy Géza aradi lakos 120 koronát, ennek 1909. dec. 1-től számított 5% kamatai és 56 kor. eddigi költségek erejéig is meg fog tartatni.

Mely árverésnek a világi kir. járásbírósnak 1910. évi V. 62/2. sz. végzése folytán 84 korona 89 fill. hátralékos tőkekövetelés, ennek 1909. évi szept. hó 1-napiától járó 5% kamatai erejéig, Kovaszinc községben, végrehajtást szenvedett házában leendő megtartására 1910. évi április hó 18-ik napjának délután fél 4 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron

alul is el fognak adatni. A hirdett árveréshez a községházától lesz az indulás.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és fel-foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Világos, 1910. évi április hó 3-ik napján.

Thuránszky,
1766 kir. jbr. végrehajtó.

Egy jóforgalmu

kávéház

nagy mellékhelyiségekkel teljesen berendezve, betegség miatt

bérbeadó

Bővebbet Arad, Szent Pál-utca 1676 10 szám alatt.

Hosszabb irodai gyakorlat-tal bíró

1753

hivatalnoknőt keres

Nagy Farkas.

Szabadkézből eladó

Menyházán, közvetlen a római katolikus templom mellett és a patak mentén, egy

6 szoba, konyha, kamara és üvegezett folyosót tartalmazó ház

a hozzá tartozó egy holdnyi gyümölcsös kerttel.

Udvarát egy hatalmas, jótérő diófa árnyalja.

Kilátás a szemben elvonuló hegységre.

Az uszoda 10 perc, a kádfürdő 20 percnél sőt.

Vasuti megállóhely a házzal szemben.

Felvilágosítás az ottani katolikus plébániában adatik.

1737

Önnök óvni kell a feleségét.

1327

Minden család részére legfontosabb illusztrált könyv a tulbó gyermekáldás ellen, melynek eredményét a házaiatok ezrei igazolják, diszkrétan küldöm 90 fillér magyar levél bélyegért. Frau Anna Kaupa, Berlin. S. W. 266. Lindenstr. 51.

Egy segéd

a paraszt rőfös és rövidáru szakmából, mely a magyar, német és román nyelvben jártas,

1760

felvétetik.

Ajánlatok

Wohlberg Lipót

céghez Arad.

Kerek es korcsolyáim megérkeztek!

Kerek es korcsolyázó jutányosan tanítok hölgyeket és gyermekeket is. — Értekezni lehet egész nap

1750

Központi-kávéházban, Rössler.

5612—1910. kh.

Hirdetmény.

A villamos vezetékek oltalmára alkotott szabályrendelet 1. §-a szerint Aradváros területén létesített villamos vezetékek oszlopainak és szerelvényeinek, továbbá a villamos légvezetékeknek, valamint a földalatti villamos vezetékek (kabelek) és azokhoz tartozó szerelvények rongálása, valamint ezek rendes működésének bármely cselekmény által való veszélyeztetése tilos

Tekintettel arra, hogy a sárkányozás folytán a felső villamos vezetékek állandó veszélynek vannak kitéve, a sárkányozást Arad város egész területén úgy a bel-, mint a külvárosokban beültom és miután hivatkozott szabályrendelet 5. §-a szerint a villamos vezetékek oltalmára vonatkozó rendelkezések megtartásáról való gondoskodás a családfeleket, gyámokat és gondnokokat is kötelezi családjaik, gyámoltjaik és gondnokoltjaikkal szemben, figyelmeztetem nevezetteket, hogy minden esetben, midőn kiskorú egyén sárkányozás által a villamos vezetékekben kárt okoz, a kihágási eljárást a szülő, gyám, gondnok, vagy munkaadó ellen fogom megindítani.

Arad, 1910. április 7-én.

Sarkot,
főkapitány.

182—1910. gsz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke a gáji rom. kath. templom körülkerítettése iránt f. év április hó 18-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: 1188 korona 81 fillér.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen résztvenni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági széke 1910. évi március hó 29-én tartott üléséből.

A gazdasági széke.

Nagymennyiségű pléh-pánt és maculatura
Jutányos áron eladó.

Cséplőgarnitúra.

Egy 8 lóerejű Clayton-Suttleworth gyártmányu, teljesen felszerelt

magánjáró garnitúra,

egy 8-as Hoffherr és Schranz gyártmányu

cséplő-szekrény s egy 6 lóerejű m. állami gyártmányu locomobil, valamennyi kitűnő állapotban, a gazdaság felosztása folytán jutányos áron eladó.

Bővebb felvilágosítást ad szíveségből **SUGAR BÉLA** ur Aradon, Deák Ferenc-utca 32. sz. 1765.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Magyarországi tájékoztató
gyűjteménye
Kiadóhivatal:
Művelődési és Pártügyi Osztály
Tábori utca 22. szám.
Telefon szám: 181.

Tudakozódásai kérlek a hirdetés alatt levő címekre írvathatsz.

As apró hirdetések előre fizetendők.

Haan rovatban minden első egyszeri bejelentésnek ára 4 fillér, továbbiak 3 fillér. — Családot kereső vagy családnak ajánló apró hirdetés 20 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50-60 fillért és 1 koronáért kaphatók lapunk elosztó helyein.

Zálogházból

gyémánt és brillians fülbevalók és gy. rók, aranyláncok, mindenféle ékszereket ezüstnemezeket ki-váltak és veszek. Farkas Streicher
Arad, Tökölly-tér 1. 508

Kitűnően

jövedelmező ház 7 lakással műhely, raktár, nagy pincék és gazdasági épületekkel, továbbá még beépítetlen 14 mtr. utcai fronttal nagy udvar és szőlős kerttel a főtér (városház) közelében más vállalat miatt eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1755

Elárulítónót

némi gyakorlattal keres Aradi Tejcsarnok, Karolina-u. 7. 1759

Elsőrendű Penstó

kapható uri családnál. Ebédkosztot családoknak kiadok. Cím a kiadóhivatalban. 1751

Jövedelmező

sarokház a Borona-u. 41. sz. alatt továbbá Borona-u. 50. sz. szintén sarokház jó forgalmu üzlethelyiséggel és jövedelmező lakásokkal eladó. Bővebbet a tulajdonosnál az 50. sz. házban. 1757

Kiadó üzlethelyiség!

Ferentéri polgári iskola mellett újonnan épült házban irodának, kenyérüzletnek vagy rőfős részletüzletnek igen alkalmas modern helyiség május 1-re kiadó. Értekezhetni Dürr Gusztáv csemege-kereskedése a Városházzal szemben. 1680

Eladó szőlő.

Kovaszinon, motoros megállóhoz közel circa 9 magyar hold kitűnő fekvésű, a legjobb borszőlő fajokkal beültetve, teljesen termő, nagy pince, pince felszerelés és kolnával eladó. Bővebbet Hercegh Lászlónál, Andrányi vasútnál. 1624

Egy gépirónó állást keres

ki Remington, Ideál, Adler, Sterns és Yost írógépeken ir. Cím a kiadóhivatalban. 1769

Újonnan épült házban

kiadó 2 ötszobás, 3 háromszobás, egy kétszobás lakás és egy kétszobás garzon-lakás minden melékkel. Bővebbet az Aradi Ház- és Telektulajdonosok Szövetségénél (Ipartestületi-ház.) 1767

Egy szobafestő üzlet

igen olcsón eladó Pankotán. Bővebbet Szabó Jánosnál 480 sz. házban. 1682

Kiadó

egy utcai 2 szobás garzon lakás és 2 pince-lakás, mely egyenként áll 2 szoba és hozzátartozóiból. Ugyanott egy száraz pince helyiség utcai bajárral, mely rakárnak esetleg műhelynek igen alkalmas Hassinger-utca 5 sz. 1681

Egy üzlethelyiség

József főherceg 9. sz. alatt május 1-től kiadó. Bővebbet Wild Ferenc cukrásznál. 1688

Már üzemben levő

vállalathoz 4000 frt tőkével komoly társat keresek. Leveleket „biztos jövő” jelíggel a kiadó továbbítja. 1698

Zongora eladás.

Egy jókarban levő hosszú zongora eladó. Bővebbet Illmann József urnál, Világos. 1691

3 szobás lakás

május 1-re kiadó, Vécsey-u. 12. sz. Bővebbet ugyanott. 1721

Különbözőjártu

butorozott szép utcai szoba, Erzsébet királyné-körút 9. számú házban kiadó. Bővebbet Neumann M. ruhatelepén. 1712

Fűszerkereskedő segéd,

ki már nagyban üzletben alkalmazva volt; mielőbbi belépésre kerestetik. Ajánlatok „Megbízható” jelíggel e lap kiadóhivatalába intézendők. 1708

Használt,

de jó karban lévő asztalok és székek kerti vendéglő részére megvételre kerestetnek. Cím a kiadóhivatalban. 1707

Lakás

2 szoba, konyha, zárt folyosó De-meter-utca 111/a. kiadó. 1706

Teljesen jókarban levő

gázcsillárok eladók. Megtekinthetők Neuman-palota II. em. 17. 1738

4 magyar hold szőlő

Gyórokon, a motor megálló közelében új kolnával és az összes új kellékekkel más vállalat miatt azonnal eladó. Cím Titizer András Arad-Gáj, Gőzmalom tulajdonos. 1635

Levélpapír-Hét

Ingusz I. és Fia Andrassy-téri könyv- és papirkereskedésében. 100 hártyalon papír és 100 selyempapír bélelt borítók K. 1.50. 5 divatos színben. 671

Okleveles

gyógyszerész nyári hónapokra ki-segítőt ajánlkozik. Ajánlatokat „Szorgalmas” jelíggel a kiadóhivatalban. 1743

2 modern sarokház

eladó. Egyik 12, a másik 14 ezer korona. Vételhez az egyikhez 2 a másikhoz 3000 K. szükségeltetik. Cím a kiadóhivatalban. 1596

Remington írógép

javitott, kifogástalan, olcsóért eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1630

Olcsósági vásárt

rendezek levélpapírokból tulzsfolt raktár miatt. Továbbá több ezer legkedveltebb hangjegyet fél- és harmadárban árusítok. Üzleti könyvek, papírneműek, irodai cikkek és antiquár könyvek dukészlete. Vizsgalapok legolcsóbb forrása. Kerpel Izsó könyvkereskedése, Aradon. 525

József főherceg-ut 1. sz. ház

második emeletén egy udvari szoba konyha és fürdőszoba május 1-re kiadó. Bővebbet a házmesternél. 1730

Pénztárnoki állást

keres banknál vagy más vállalatnál egy gyakorlott szakember. Sok évi gyakorlata és legkötőbb bizonyítványai vannak. Ajánlat „Pénztárnok” címen a kiadóhivatalba küldendő.

Keresek

lehetőleg azonnali belépésre egy ügyes, komoly fűszeres segédet. Hirschmann Ignác nagytőzsde, Lippa. 1742

Résztvényeladás.

40 drb. borosjenői takarékpénztári részvény eladó. Cím megtudható a kiadóhivatalban. 1726

Használt fűtőhálókat

stb. veszek legmagasabb árban, ugyisintén használt butorokat is. Próbá hívás kifizetődik. Menezzer, Zsidó-templom épület. 1744

Különbözőjártu

modernül butorozott szobát keresek belvárosban lehetőleg fürdőszoba használatra. Cím a kiadóhivatalban.

Elveszett

egy fehér, barnafoltos fiatal kutya. Báró névre hallgat. Megtaláló jutalomban részesül. Andrassy-tér 22. szám. 1768

Eladó

szekrények, ágyak, stb. butorok Rákóczi-utca 10. alatt. Ugyanott eladók építkezésekre igen alkalmas telkek Margitai. 3-4. 1626

Telefon 348.

Husserl Manó bádogos

vízvezeték szerelő.

Javítások 161

olcsón és gyorsan.

Arad, Szt. Pál-utca 11.

Saját termésű

kitűnő minőségű győroki boraimat palackokban, új bor literje 28 kr., 6-bor 1906. évi 40 kr. 1908. évi 84 kr-ért árusítom. Polyák Lajos, Teleky-utca 14. 1072

Ka cigarettázik

használjon Progress szivarkahüvelyt, 100 drb. 26 fill. 1000 drb. K. 240. Egyedül kapható Ingusz I. és Fia könyv- és papirkereskedésében Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. 1651

Gazdatiszt

vagy ehhez hasonló állást keres szerény igényű, kis családú, nős, 20 évi gyakorlattal bíró keresztény vallású egyén. Beszél magyarul, tótul és románul. Ajánlatok Paulik Pál címen Maroscsapó, Kisküküllőmegye-intézendők. 1669

Kezdő fizetéssel

gyakornok kerestetik. Ajánlatok „Gyakornok” jelíggel a kiadóhivatalba kéretnek.

Egy jó karban levő

himzett zongora terítő jutányosan eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Számtartó

ket hosszú éveken át nagy uradalmak szolgálatában állott s jelenleg is állásban van. hasonló minőségben alkalmatlást keres. Legjobb referenciák. Szíves ajánlatok a kiadóhivatalba küldendő — „Számtartó” jelige alatt.

A nagyérdemű hölgyközönség szíves tudomására hozom, hogy Budapesten szerzett sok évi tapasztalataim után a legfinomabb izlésnek megfelelő **angol és francia**

1731

női ruha divat termemet

május hó 6-án megnyitom.
Arad, Weitzer J.-u. 19.

Kiváló tisztelettel

Goldner Henrikné.

Olcsó bevásárlási forrás!

Kilényi C. és Társa

a „Kék golyóhoz” 291

Arad, József főherceg-ut 11. sz.

Vászon maradványok minden áron!

A tavaszi idényre! Ajánljuk
nagyválasztéku szövet, delain,
zephir és karton raktárunkat
== a legolcsóbb árakon. ==
Fegyházban kötött harisnyák.

Paladics György asztalos mester

Főműhely: Árok-utca 7. szám.

Fiókműhely: Deák F.-utca 33.

Elvállai legjutányosabb árak mellett mindennemű épület és bútork munkákat, ugyancsak üzlet, iroda berendezéseket és portálakat.
Vidékre árkülönbözet nélkül. 574 Költségvetés díjmentes.

Értesítés!

Üzleti organizációnk egyszerűsítése érdekében indokoltnak láttuk több délvidéki bizományi raktárunkat összevonni és

Temesvár székhelyei Uri-utca 6. szám alatt

(Pucher kályhagyáros házában) saját cégünk alatt egy nagy központi fióktelepet létesíteni, melynek működési köre az összes délmagyarországi vármegyékre ki fog terjedni. Ez okból kifolyólag az eddig Aradon is fennállott képviselőtűnk és mintaraktárunkat szintén megszüntetjük. 6739

Temesvári fióktelepünk folyó évi május hó 1-én nyílik meg s állandóan fel lesz szerelve gyáraink kiválóan elismert összes készítményeivel és a modern mezőgazdaság céljait szolgáló legújabb speciális gépek és eszközökkel.

Kérjük a délvidéki gazdaközönséget, szíveskedjék cégünk iránt eddig tanúsított jóindulatát továbbra is fentartani s előforduló szükséglet esetén teljes bizalommal vagy temesvári fiókunkhoz, vagy budapesti központunkhoz fordulni. Tisztelettel

Bächer Rudolf — Melichar Ferenc
ekegyára. vetőgépgyára.

7 koronába

kerül fiú öltöny finom szövet maradványból. Vidéki megrendeléseknél elegendő a kor megjelölése.

Rotkel Arnold

uri szabó 1752

Budapest, Podmaniczky-utca 77.

Könyvkötészetünkben

egy ügyes fiú tanulónak

3 korona kezdőzetéssel

felvétetik.

Bővebbet a kiadó hivatalában.

Meghívó.

A Vacuum Oil Company részvénytársaság

t. c. részvényesei a BUDAPESTEN 1910. évi április hó 30-án délelőtt 10 órakor a társaság üzleti helyiségében (V. Erzsébettér 16. sz. a.) tartandó

rendes évi közgyűlésére

tisztelettel meghívotnak.

Napirend:

1. Az igazgatóság üzleti jelentése és az 1909. évi zárszámadások előterjesztése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Az 1909. évi mérleg megállapítása és a felmentvény megadása.
4. Határozathozatal a tiszta nyereség hováfordítása iránt.
5. Az igazgatóság megválasztása.
6. A főtanács megválasztása.
7. Az alapszabályok módosítása.
8. Esetleges indítványok (melyek legalább 14 nappal a közgyűlés megtartása előtt az igazgatósághoz nyújtandók be.)

1740

Azon részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni és szavazati jogukat gyakorolni akarják, részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt 8 nappal a közgyűlés előtt a társaságnál Budapesten, vagy valamely New-Yorki, Londoni, Párisi vagy Genuai banknál letenni kötelesek.

Ha a részvények valamely banknál tétetnek le, úgy erről az illető bank közjegyzőileg hitelesített igazolványa bemutatandó, a melyben a részvényes nevének, valamint a letett részvények mennyiségének és folyószámának megjelölése mellett a bank elismeri, mikép a részvények a végből lettek nála letéve, hogy azokat a közgyűlés tartamára megőrizze.

A letett részvényekről, illetve a bemutatott bankigazolványokról névre szóló, a szavazatok számát feltüntető térítvények állíttatnak ki, melyek a közgyűlésen való részvételre jogosítanak.

A térítvény visszaszolgáltatása ellenében adatként vissza a letett részvények, illetve a bemutatott bankigazolványok. Budapest, 1910. március 22.

Az igazgatóság.